

PÒRTULA

OMIL·LACIÓ MARRATXINERA
CONTRA SON REUS

ANSA PALOU,
UNA VIDA PER A LA PENYA (pàgs 16-17)

NEIX UNA PENYA MARRATXINISTA
AL PONT D'INCA (pàg

EL PRIMER ANY DE MARTÍ SERRA
A L'ESTAT DE LA QÜESTIÓ (pàgs 13-14)

LA NOVA TEMPORADA
DE FUTBOL, A PUNT (pàgs 19-20)

FESTES ARREU DE MARRATXÍ (pàgs 5-8)

ANIVERSARI DE 'ES TURÓ' (pàg 9)

TORNEIG DE FUTBOL SALA (pàgs 18-19)

Durant el mes passat ...

DURANT EL MES PASSAT...

- Na Michelle Pfeiffer va esser mare d'un nin.
- Futbol i més futbol a totes les emissores de la tele.
- Més focs al bosc.
- Grans problemes de trànsit aeri a l'aeroport de Mallorca per culpa dels controladors francesos.
- S'agreujaren en els problemes de supervivència a Rwanda i païssos del voltant.
- Creixé la inestabilitat política i social a Cuba.
- Eleccions a Mèxic.
- A la fi, Pòrtol tindrà apotecaria. Amb la salut no s'hauria de jugar.
- Es va saber que aquest és un dels estius més calorosos del segle.
- Naufragà la Nau?
- Vaig saber que si tens un accident i ha de venir l'helicópter del SAR a rescatar-te, la broma et pot costar quasi un milió de pessetes.
- Morí la nina de dos mesos a qui es transplantà el cor.
- Pessimisme a la conferència mundial sobre la Sida respecte a trobar ràpidament una vacuna efectiva. Pareix esser que els experiments a laboratori són positius però negatius en cossos humans.
- El nou negoci del segle: tràfic de plutoni i altres materials radiactius.
- Creixé més i més l'escàndol Brokerval.
- En Cañellas seguí sense dir res al respecte.

GAVIM

Que consti en acta...

- La calor d'aquest darrer mes.
- La reimplantació dels antics horaris del tren.
- La diada de Pinte en Ample amb els nins saharauis.
- La creació de la Plataforma reivindicativa del Camí de sa Fita contra son Reus i la macropresó.
- Els primers símptomes de l'inici de la moguda pre-electoral.
- El malestar dels associats de la 3ª edat de sa Cabaneta amb el seu president per manca d'informació.
- L'èxit de participació en els Estius a la Fresca de s'Escorxador.
- La presentació de Personatjes (sic), llibre de narracions de Rafel Crespi.
- Les llarguíssimes vacances d'alguns regidors.
- El bon resultat que dona el sistema de carnets entre els aspirants a algun càrrec.
- La gran quantitat d'associacions que s'han creat darrerament a Marratxí.
- L'interrogant sobre els seus veritables interessos.
- L'absurd retard en l'apertura de l'apotecaria de Pòrtol.
- Les disculpes de Miquel Bestard, al cap d'un any, per haver canviat d'opinió en relació a contestar les acusacions del PP-UM; "Vaig creure que era millor deixar-ho córrer i no parlar-ne pus" ha comentat als nostres redactors. ■

Cartes Obertes

UN MOLT PERILLÓS PAS DE VIANANTS EN EL PLA DE NA TESA

Acostumada a anar sempre encotxada, arran d'una malaltia que vaig patir fa tres anys que vaig a peu i m'he adonat per la pròpia experiència dels perills que pateix el vianant, en una societat feta per als cotxes i la premsa. Els vehicles mai no respecten els passos de zebra; si plou, ningú no té el mirament de disminuir la marxa per no remullar els qui van a peu i desprotegits, i el perill més gran amb el qual m'he topat és el fet d'haver de travessar amb el meu semàfor en verd quan els vehicles tenen "precaució", senyal que tots deuen ignorar. Travessar sortejant cotxes i motos (aquestes et surten d'on menys t'esperes) no és gens agradable i molt sovint em sent totalment indefensa.

Fa poc, la meua indignació va ser molt més gran perquè quasi atropellaren la meua filla petita just a la plaça del Pla de Na Tesa, damunt mateix d'aquest pas de vianants que ja ha donat tants de disgusts. Va arribar a ca nostra plorant i morta de por perquè, a més del fort esglai que se'n va dur, una velleta amb bona voluntat i (>> pàg 26)

AGRAÏMENT A LA COMISSIÓ DE FESTES D'ES FIGUERAL-CA'N FARINETA

UN any més un grup entusiasta de dones i homes d'Es Figueral-Ca'n Farineta, han demostrat amb el seu entusiasme, ganes de fer una bona feina i imaginació que no hi ha res que se'ls resisteixi; al mateix temps si afegim al còctel una bona dosi de cor, les festes surten brodades.

El que subscriu expressa el sentiment col·lectiu d'un grup d'admiradors de les festes que any rere any, l'entusiasta grup ens prepara; manifestam la nostra lleialtat adhesió i la nostra demostrada admiració per la comissió de festes i expressam al seu President, que al temps ho és també de l'AA.VV. la nostra més cordial de les enhorabones, per l'encert superat any rere any, tant en l'aspecte organitzatiu com en l'artístic, saben conjugar perfectament allò lúdic amb allò cultural i són capaços d'aguantar dues setmanes de festes sense desembocar en el desert de l'avorriment, fent una racional distribució de tots els events, començant (>>pàg 27)

Els articles publicats expressen, únicament, l'opinió de llurs autors, els quals es fan responsables del contingut.

La Redacció no s'identifica, necessàriament, amb el contingut dels escrits publicats.

Recepció de material: abans del 20 de cada mes

UN POC D'ESPORT

Un grup de persones, hem trobat que les pistes d'esport del Costa i Llobera de Pòrtol estan en molt mal estat; ja que no hi ha cistelles de bàsquet, perquè estan rompudes. Nosaltres creim que s'haurien de cuidar més, ja que podrien esser per l'ús de tot el poble.

Nosaltres des d'aquí on som, demanariem per favor, que per les pistes d'esport noves, que s'han de fer, que les cuidem un poc més, i així les podran emprar totes les persones del poble. Gràcies.

UN GRUP D'ESPORTISTES

El camí de sa Fita, al Pla de Son Nebot, entre la carretera vella de Bunyola i la de Sóller arriba fins a son Reus.

Avui és notícia

Veïnats de Marratxí contra la incineradora i la macropresó

Els veïnats des Camí de Sa Fita, Sa Cabana i Es Garrovers han creat una plataforma per protestar per la construcció a Son Reus de l'incineradora i la nova macropresó que hom ha parlat d'ubicar en aquests terrenys molt propers als esmentats nuclis de Marratxí.

Aquesta iniciativa, que du el nom de Coordinadora de Can Garriga, es suma a les ja existents per protestar pels dos atemptats que estan projectats fer a la salut ambiental de l'illa.

La nova coordinadora a més d'agrupar els nuclis marratxiners esmentats també agrupa diversos barris de Palma -Son Sardina, Sa Indioteria, Son Cladera- que es veuen igualment afectats pels mateixos problemes.

Segons les paraules de Miquel Hugué, portaveu de la coordinadora Can Garriga, els veïnats de la zona s'han vist empesos a constituir-la perquè les olors del femer ja són prou insuportables com per encara afegir-hi fums contaminants provinents d'una planta incineradora. A més, també es queixen de que en els dos darrers anys el volum del fems ha crescut tant com en les dues darreres dècades amb tot el que això comporta: males olors, ha crescut el número de rates, fums i cendres. També, afegeix Miquel Hugué, ja s'han detectat filtracions de

contaminants a pous d'aquesta zona amb tot el perill que comporta per a la integritat dels qui viuen allà. Igualment ha augmentat el trànsit de camions de gran tonatge pel Camí de sa Fita. Si a tot això encara s'hi afegeix la planta incineradora l'alarma dels veïnats creix i la seva preocupació es multiplica.

L'altre punt que els ha empès a crear la coordinadora és el fet que s'hagi projectat construir la macropresó devora Son Reus. Els veïnats es mostren preocupats davant la decisió del Govern i de l'Ajuntament de Palma de construir la incineradora i la macropresó -que segons paraules de Gabriel Cañellas Son Reus era el lloc ideal per a la seva construcció- tot allà mateix. Per això demanaran a l'Ajuntament de Marratxí que prengui posicions sobre el tema i els ajudi en les seves reivindicacions.

Ara, la coordinadora començarà una campanya de recollida de firmes i col·locarà pancartes reivindicatives, aiximateix ja s'han començat a repartir botlletins informatius a les poblacions de Sa Cabana, es Garrovers, Camí de Sa Fita i d'altres de fora Marratxí però també afectades pel mateix problema com puguin esser els barris de Palma que hem esmentat abans i Palmanyola. Per ara, abans de fer mobilitzacions, la coordinadora esperarà la contesta dels organismes oficials sobre aquest tema que els té tan preocupats.

R.-

DEL CONSISTORI

MÍNIMA ACTIVITAT DE L'AJUNTAMENT

L'activitat municipal quant a plenaris ha estat mínima, el darrer que vàrem tenir notícies, i un pic haver-se fet, va esser el de la presentació de la moció del tren, de la qual vàrem informar a la darrera revista. No sabem si hi ha hagut més plenaris o no, al manco a nosaltres no ens han avisat.

DEL TERME

RESTABLERTS ELS HORARIS DEL TREN

Per part dels serveis ferroviaris de Mallorca s'ha procedit a restablir els antics horaris dels trens, que tantes protestes va provocar pels usuaris, entre elles la de la Federació de Veïnats de Marratxí -vegeu *Pòrtula* 142-, per la seva supressió.

Ara des de el dia 22 d'agost tornen a funcionar els antics horaris, amb la conseqüent satisfacció dels usuaris.

DIADA DE SOLIDARITAT AMB EL POBLE SAHARAUÍ

Organitzat per l'Associació de Pinte en Ample de Marratxí, es va celebrar una diada de solidaritat amb el poble saharauí.

El dissabte dia 20, els voluntaris de l'Associació es varen desplaçar fins a Palma per tal de recollir una trentena de nins del poble Saharauí. Un pic a Marratxí, varen visitar les ollereries de Pòrtol, Ca Madó Bet dels Siurells de Sa Cabaneta. Seguidament varen gaudir d'un bon bany a la piscina municipal de Son Caulelles. Devers les dues varen dinar davall les porxades del «Costa i Llobera».

Les activitats de l'horabaixa, varen consistir en una visita a l'escola de ceràmica i a les sis a la plaça de Sa Cabaneta una festa infantil amenitzada pel grup d'Esplai «Es Campet».

ESTIU A LA FRESCA AMB L'O.C.B.

Organitzat per l'O.C.B de Marratxí, s'han desenvolupat amb gran assistència de públic les vetlades d'estiu a la fresca a S'Escorxador. Aquest passat mes d'agost, el dia 22 hi va haver una vetlada musical i el divendres 26 l'activitat va esser una sessió de diapositives sobre arqueologia mediterrània. Podeu trobar més informació a un article de planes interiors.

MARRATXINERS A LLUC

La popular pujada de Marratxí a Lluc, que és celebra cada any pel mes de Setembre, enguany ja te data, serà dia 25 de Setembre, i les inscripcions és podran fer als lloc de costum.

PÒRTOL

PÒRTOL ENCARA NO TÉ L'APOTECARIA OBERTA

A la fi, després d'una llarga lluita i de superar els entrebancs oficials i recursos de l'apotecari de Sa Cabaneta, Pòrtol ha aconseguit la tan anhelada apotecaria, la qual al rebre aquesta revista encara no sabem si ja haurà estat inaugurada. Esperem que el proper mes poguem donar la bona nova.

PRESENTACIÓ DEL LIBRE DE RAFEL CRESPI

Dins el marc de les vetlades "Estiu a la fresca el dissabte dia 20 va esser presentat el llibre del nostre veïnat Rafel Crespi. L'obra, presentada per Gabriel Janer Manila, era la premiada al premi Recull de 1.994 (Vegeu *Pòrtula* Abril-94).

SA CABANETA

EL TRÀNSIT DEL CARRER OLEZA VA EN AUGMENT

Cada cop més el trànsit del carrer Oleza va augmentant. Ara fins i tot en algunes zones d'aquest carrer ja aparquen sobre la

voravia per por dels múltiples retrovisors que es rompen quan es creuen dos cotxes. Mentrestant, un famós informe que havia de fer l'actual majoria sobre el trànsit d'aquest carrer, continua igual i sense donar cap solució. De cada vegada es perd més temps per creuar Sa Cabaneta; resulta més ràpid anar de Sa Cabaneta a Palma.

FESTES PATRONALS

Un any més dins aquest mes de setembre, Sa Cabaneta celebrarà les seves festes patronals. Vegeu el programa a pàgines interiors.

S'ESCOLETA "BUTZETES"

Tal com informàvem el mes passat s'ha inaugurat amb èxit aquest establiment educatiu que ha tingut molt bona acceptació. Hem d'advertir que l'adreça correcta és c/ Rector Llompart 68 i les seves responsables són Maria Antònia Isern i Rosa Jaume.

ES PLA DE NA TESA

FESTES PATRONALS

Igual que a la majoria de nuclis del nostre terme, Es Pla de na Tesa, va celebrar les seves festes patronals des del 12 al 21 d'agost. Hi va haver actes per tots els gusts, i any rera any, va en augment la participació. Algunes planes més envant trobareu la crònica del nou col·laborador Sebastià Bennàssar.

ES FIGUERAL

MÉS FESTES DINS EL TERME

També Es Figueral va celebrar les seves festes populars, i varen esser un èxit de participació i assistència.

AUTOSERVEI CA'N CROSTA

Pollastres a l'ast

C/ Major, 96
Tel. 60 22 59
Pòrtol

PAPERERIA S'ESTEL

Dimarts horabaixa
tancat

C/ Major 71
Tel. 79 74 40
Pòrtol

SA CABANA

INICIADES LES OBRES DE LES PISCINES

Les obres de les piscines de Sa Cabana estan molt avançades, però la seva construcció es fa al lloc on l'Ajuntament havia previst la construcció d'un Camp de Futbol, -vegeu *Pòrtula*, setembre-93, i no al poliesportiu, tal i com varen publicar el mes passat.

TROBADA D'ARTISTES PLÀSTICS

Els pebres de Pòrtol, protagonistes

El Club d'Artistes Plàstics Majors de Mallorca juntament amb l'Ajuntament ha organitzat una exposició de quadres realitzats pels membres d'aquest club que han de girar entorn de l'elaboració del pebre bord a Pòrtol. Aquesta activitat tan tradicional ha anat minvant i ja tan sols es realitza a un parell de cases en tot el poble. Per aquesta raó i abans de que desapareixi totalment, el Club d'Artistes Majors s'ha decidit a fer una exposició de quadres que tinguin com a tema qualsevol cosa relacionada amb aquesta indústria.

L'exposició s'obrirà amb una trobada de tots els artistes que hi vulguin participar que faran entrega de l'obra a ser exposada a l'organització el dia 18 de setembre fins a les 12'30 del migdia. Després de la recollida dels quadres hi haurà un dinar pels artistes que l'horabaxa procediran a col·locar els quadres a les sales de s'Escorxador. Degut a la manca d'espai a aquest lloc, l'organització es veu obligada a reduir el nombre de participants a 30 i només una obra per artista.

L'Ajuntament s'ha compromès a comprar una obra per valor de cent mil pessetes així com també La Caixa i Sa Nostra han dit que en comprarian una cadascun.

Per confirmar l'assistència a la trobada i al dinar, els interessats poden dirigir-se fins el dia 15 de setembre als números 79 65 24 o 79 74 86. Per obtenir informació més puntual poden cridar al telèfon 60 23 04.

FORN - PASTISSERIA

BON JORN

El millors productes
i el millor servei

De dilluns a dissabte, de 7 a 13'30 h. i de 17 a 20h.
diumenge, de 7 a 14 h.

C/Queipo de Llano, 8 **79 75 72** Pòrtol

Encara no sou subscriptor de *Pòrtula*? Contactau-hi a través dels telèfons 79 78 70 / 60 31 44.

Es Pla de na Tesa

A LA PLAÇA I ALTRES LLOCS

(per als convencionals, festes al Pla de Na Tesa)

Com cada any, s'han celebrat les festes del Pla de Na Tesa, que com ja indica el títol han centrat la majoria de les activitats al citat lloc. Un altre dels punts forts ha estat el camp de bàsquet, com ja ve essent habitual d'uns anys a eixa part. Les caloroses nits d'estiu s'han vist emplenades per les actuacions dels grups folklòrics, que com cada any han comptat amb la seva nit. Una nit on el regionalisme va empaitar fins als més agosarats i aconseguí un gran èxit de públic. Els balls de saló feren pujar de to la nit del dijous, ja xafogosa per ella mateixa, que va veure com una multitud de parelles s'aferrissaven entre els dolços murmuris de belles melodies que recordaven milers d'imatges de l'ahir. La plaça recobrà el gust pel ball d'aferrat que semblava haver-se perdut altres anys. Tot un èxit.

El divendres fou un dia màgic. A la tarda una espectacular serp multicolor (això ho diuen els de Tele 5 al Giro) giravoltava

L'equip dels fadrins

pel poble. Joves i no tant joves muntats a les seves màquines infernals i precedits per la policia recorregueren el poble competint amb imaginaris Indurains. A l'arribada berenar, i és

L'equip dels casats

que a l'avituallament cal recobrar forces. Al vespre les mulates caribenyes s'encarregaren de posar ritme a la nombrosa parròquia que s'havia congregat per assistir al més espectacular de les festes: la sessió d'hipnosi de Ralph Bertino, que aconseguí guanyar-se una gran ovació amb la seva actuació i el fantàstic número de les cadires. Des d'aquí no creiem que en Salvador estigués tan fort.

El dissabte fou el dia fort de les festes. Al matí festa infantil. Sempre ha estat un èxit garantit. A les 20:00 hores començaren les ja típiques 24 hores de bàsquet que enguany comptaren amb la presència inoblidable de la lluna plena. Mentre la pilota entrava en una i altra cistella les notes de la música de Làser, un altre dels habituals de les festes emplenava la plaça, fins que a les dues de la matinada una imprevista avaria al sistema elèctric feu acabar la seva actuació, que de totes maneres estava entussiasmant més a la gent gran que no pas als joves, que anaven per altres feines...

I això s'acabà la nit del diumenge. Abans però les vint-i-quatre hores de bàsquet es saldaren a favor de l'equip blanc

Reportatges en vídeo i il·lustrats

Retrats

Ampliacions

Noces / Comunions / Batejos

Fotos antigues

Fotografia Infantil

Fotografia Industrial

C/ Manacor, 88 - C/ Aragó, 206

Tel. 27 04 16 - 27 44 31

CIUTAT

Benvolguts subscriptors: *Pòrtula* rifa un sopar al Restaurant s'Amagat de Pòrtol. Mirau la plana 30

L'homenatge a la tercera edat

1777 a 1546, i és que enguany la lluna els va acompanyar.

Com era d'esperar, el diumenge nit de comèdia (unes festes molt tradicionals). El grup de teatre Picadis presentà la seva obra «Aquí no paga ningú» basada en un text de Dario Fo. L'obra decaigué força després de la primera interrupció, on ja ni tan sols es salvà el text. Per als qui coneixiem Dario Fo l'obra no passà de ser una comèdia d'estiu. Pel públic en general un esclafit de riallades fàcils que clausuraren les festes del Pla de Na Tesa de 1994.

SEBASTIÀ BENNÀSAR I LLOBERA

Fotos, Joan Massot

Es Pont d'Inca Nou

ELS ACCESSOS DES PONT D'INCA NOU

Ja fa més d'un any que l'Associació de Veïnats des Pont d'Inca Nou presentà una instància a la Conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del Territori. Es tractava de millorar els accessos a la urbanització i reduir el risc de perill en alguns trams, proposant la disminució de la màxima velocitat a només 60 quilòmetres per hora. Al cap d'un any i busques tot continua igual pel que fa a la senyalització. Les dues entrades des Pont d'Inca Nou, la del carrer de Montcaire i la des Pont, segueixen constituint un problema per diversos motius. Els qui han d'entrar i sortir cada dia per aquests accessos es troben amb el problema d'haver de posar els cinc sentits per no tenir cap accident. Hem d'advertir que n'hi ha hagut més d'un, però això no ha estat motiu suficient per accelerar el procés de resolució del problema. Cal no oblidar que l'Associació de Veïnats no ha deixat de banda el tema i hi segueix treballant així com pot. Ara bé, aquestes coses quan no hi ha milions per enmig s'alenteixen eternament. Per no desanimar els possibles lectors, hem de dir que aquesta és una de les qüestions que més preocupa a la junta directiva de l'associació de veïnats i faran tot el que podran per resoldre-la. Mentrestant s'ha de seguir anant molt alerta quan s'entra a la urbanització venint des Pont d'Inca i si qualche conductor decideix efectuar la maniobra d'avançament hem de recordar que, en no haver-hi rebxa contínua, aquesta maniobra és completament legal.

JOSEP ANTONI CALVO

CLINICA DENTAL

PONT

D'INCA

HORARI

Matins:

Dilluns, dimecres, divendres
de 10'30 h. a 12'30 h.

Horabaixes:

De dilluns a divendres
de 17'00 h. a 20'30 h.

Urgències:

Te!. 75 62 75

Avda Antoni Maura, 6 (Centre Comercial)
Tel. 79 40 36 Es Pont d'Inca

Servei Assistència

Tècnica

Miquel Bordoy

Televisió, vídeo i antenes

Telefunken, Thomson, Emerson, ITT, Sanyo
i altres marques

C/Cabana, 67 baixos **60 04 03 60 07 73**
Es Pont d'Inca

Sa Cabaneta

PROGRAMA DE LES FESTES POPULARS DE SA CABANETA 1994

Aquestes festes es celebren del dia 3 al dia 11 de setembre i el més destacat del seu programa és el següent:

Dissabte 3 a les 21'00 Concert de la banda de Marratxí.

Diumenge 4 a les 19'30 Concert a l'església de Sant Marçal de l'orfeó d'Alaró.

Dies 5 i 6, jocs a sa plaça. També el dia 5 s'inaugurarà una exposició a s'Escola vella de Sa Cabaneta, que romandrà oberta fins el dia 11.

Dimecres dia 7, a partir de les 21 hores animació a sa plaça amb el grup «Pam i pipa» a les 22'00 hores hi haurà una fritada animada per Guantes Blancos, Cati Tramullas i altres.

Dijous dia 8, Trobada de Ball mallorquí homenatge a Llorenç Pau Oliver Rigo. Actuaran, entre altres s'Aplec de Marratxí grup amb el qual ballava en Llorenç.

Divendres dia 9, segon concurs de Karaoke.

Dissabte dia 10, A les 11 jocs infantils a sa plaça. A les 17 volta cicloturística amb bicicleta de muntanya. A les 22 hores revetla amb Canyamel i Guantes negros.

Diumenge dia 11, a les 10'30 missa solemne, a les 11 carreres de cintes amb bicicleta a Sant Marçal. A les 18'30 partit de futbol al campet fadrins contra casats. A les 21'00 nit de teatre a càrrec de la companyia Miramar guanyadora del certamen de teatre Sant Bartomeu de Consell, amb l'obra guanyadora «La Seu plena d'ous». A les 24 hores fi de festa amb amollada de coets i castell de focs artificials.

Aquest any el programa de festes està organitzat per una comissió formada per l'Associació de veïnats, les mestresses de casa, el club de gent major s'Olivera i el club d'Esplai Es Campet.

UN MATRIMONI CABANETER GUANYADOR D'UN VIATGE A EIVISSA

L'oficina de Sa Cabaneta de Mapfre grup assegurador que està al càrrec de Pere Ramis Amengual va sortejar -tal i com informava *Pòrtula* al número 139- un viatge per a dues persones a Eivissa durant un cap de setmana. Per entrar a aquest sorteig sols era necessari formalitzar una pòlissa

d'assegurances. Els feliços guanyadors d'aquest viatge han resultat el matrimoni format per Francisco Moreno Pineda i Magdalena Frontera Artigues. Des d'aquí esperam s'ho hagin passat d'allò més bé per les terres eivissenques.

SEGON CAMPIONAT DE TRUC A SA CABANETA

Organitzat per l'Associació de veïnats el passat mes de juliol es celebrà el sopar de cloenda i entrega de trofeus del segon campionat de truc de Sa Cabaneta. Els campions d'aquesta nova edició fou la mateixa parella que la passada, formada per en Joan Juan i en Francisco Moreno. La segona parella classificada fou la formada per Joan Amador i Joan Ordinas. Els tercers foren en Toni Pérez i en Biel Tomàs.

Aquesta segona edició ha superat la primera quant a participació i emoció. Enguany participaren 19 parelles, 4 més que a la primera edició.

EL NOU CURS DE L'ESCOLA INFANTIL BUTZETES

El proper dia 12 de setembre la nova escoleta de sa Cabaneta té previst començar amb la programació d'hivern; per això plantegen uns objectius específics per tal que els menuts puguin satisfer les seves necessitats així com puguin aprendre els hàbits d'higiene i de menjar. Per una altra part es faran activitats o jocs d'autonomia personal i expressió corporal.

L'escoleta està oberta de dilluns a divendres de les 7'30 del matí a les 19 h de l'horabaixa i per poder satisfer millor les necessitats dels pares també compten amb un servei de menjador.

La matrícula queda oberta a partir de dia 1 de setembre i les places són limitades.

CAFE
RESTAURANT
CA'N VERMELL

Ara també pizzeria

**Desitjam bones festes
als cabaneters**

Tancat els dimecres horabaixa i els dijous

C/Oleza, 7 Tel. 79 79 08
Sa Cabaneta

ANIVERSARI DE "ES TURÓ"

Pòrtol

N'Antònia Creus és la presidenta del Club de gent major «El Turó» de Pòrtol, que ara ha complit un any d'existència. Aquesta és l'entrevista que li férem sobre l'aniversari:

P-Quin dia fou l'aniversari?

Antònia Creus-Dia 11 de juny va fer un any, però no l'any sencer; ja que es va inaugurar dins l'Abril, però després el passaren al juny.

P-Va esser bona la participació de tot el poble?

A.C.-Sí, va esser molt bona. Convidarem a tot el poble i a altres presidents dels clubs de tot Marratxí, però degut al fred hi vengué menys gent de la que havia de venir.

P-Que féreu aquell horabaixa?

A.C.-Un berenar de coques i ensaimades, cuixot i un bon trempó. Madó

Catalina Porreta mos va fer tot el pa i li donam l'enhorabona.

P-Repetireu aquesta experiència? Quants anys?

A.C.-Sí. Tots els anys que poguem, ja que la gent major s'ho va passar molt bé.

P-Què és lo que més vos agrada del club?

A.C.- La convivència que hi ha allà dins.

P-Vàreu fer exposicions?

A.C.-Sí, vàrem fer exposicions de plats antics, que els recollírem entre els socis. Exposàrem les manualitats que férem entre tots, els dimarts horabaixa al club.

P-Quants socis sou al club?

A.C.-Som uns 245, però en actiu uns 200. N'han vengut uns 6 de fora poble.

P-De qui va esser la idea?

A.C.-Ho va començar a comentar el rector de Pòrtol, don Guillem; l'Ajuntament també va col·laborar-hi llogant-mos el local; també mos paga totes les despeses del local.

P-Quin missatge donarieu a totes les persones que encara no són socis?

A.C.- Que vos ho passareu molt bé. Tornareu a començar una nova vida tant psíquicament com físicament ja que feim cursets de natació, ballam, feim gimnàstica i sempre podem xerrar entre nosaltres.

P-Com foren les eleccions?

A.C.-Mos presentarem 18 socis. A cada un dels altres socis els donarem una llista dels que s'havien presentat i ells votaven als 4 que volien.

Una de les excursions de l'Associació

I xerrant, xerrant, n'Antònia mos va dir que necessitaven un local més gros perquè el de la plaça ja els venia petit. Però això no és excusa per no apuntar-s'hi; "com més serem -ens ha dit la presidenta- més aviat tendrem l'altre local".

I aquesta fou l'horeta que passàrem xerrant amb n'Antònia.

**CATALINA CATALÀ I SERRA
NEUS BIBILONI I VICH**

Perruqueria

Miquel Angel

Horari:

dilluns, 9 a 15 h.

dimarts a divendres, 9 a 22'30 h.

dissabte, 9 a 16 h.

Dimecres horabaixa
preu especial 3ª edat

C/Major, 66 Tel. 79 77 38
Pòrtol

Encara no sou subscriptor de *Pòrtula*? Contactau-hi a través dels telèfons 79 78 70 / 60 31 44.

ESTIU A LA FRESCA

Aquest estiu la iniciativa de l'Obra Cultural de Marratxí ha traslladat la inquietud per les coses de la nostra terra al pati de l'antic Escorxador de Pòrtol organitzant unes vetlades on la música, la poesia i els inicis de la nostra història n'han estat els protagonistes.

El rapsoda, Josep Ramon Cerdà, acompanyat a la guitarra pel seu germà Francesc Xavier, encetà el vint-i-tres de juliol aquestes nits a la fresca amb un recital de poemes de Josep Mª Llompart. Els versos del poeta ->«Espiritual», «Jerusalem»...- impregnaren la nit i es posaren suaument sobre els assistents.

El vint-i-nou de juliol va ser En Biel Oliver «Majoral» qui omplí la nit de cançons, glosats i romanços. Més enllà de les berbenes i de les nits de rock, la música popular arplegà al seu entorn un gran nombre d'afecionats que escoltaren embadalits coses tan nostres com «El comte i la pastora», «Don Francisco», «Sor Querubina», «El Sen Pirris té un bou», «Som català», «Sa porrassa» i altres, que cobraren vida amb la veu pagesa d'En Biel Majoral.

El vint d'agost la nit s'il·luminà i fins i tot la lluna s'aturà una estona quan sentí les notes del violí de Catalina Roig i de la flauta de Jero Salom que s'espargiren des de l'alzinar de Son Caulelles, Clotes avall, botant entre pins i ametllers. Senzillament extraordinari. Entremig, l'escriptor Gabriel Janer Manila presentà el primer llibre del portolà de Ses Rotes, Rafel Crespi, «Personatjes (Sic)», que fou guanyador del prestigiós premi Recull d'enguany. En Gabriel, el mestre, es desfé en elogis cap al seu alumne, En Rafel, i aquest signà i dedicà llibres amb satisfacció. No era per menys, no succeeix cada dia que un fill del poble publiqui un llibre.

I, per acabar, el vint-i-sis d'agost l'arqueòleg Joan Manel Pons va omplir el pati de l'escorxador de talaiots, navetes, nuragues, figuretes i ceràmiques antigues de tota casta, tot cercant les arrels comunes de la Mediterrània.

L'Escorxador emmudeix, arribaran les primeres pluges, l'estiu se'n va i romanen les paraules del poeta.

"Mitja nit ja és trencada
lluna plena en el cel clar
surt la dama enamorada
dama blanca del pinar"

L'actuació de Biel Majoral i Delfi Mulet

Els assistents, a la fresca

"Del pinar de Son Caulelles
vora el poble portolà
canta les cançons més belles
que l'estimat li ensenyà"

Fins l'any qui ve a l'estiu a la fresca.

PERE J. AMENGUAL BESTARD

ESCOLETA INFANTIL BUTZETES

Per a nins de 0 a 3 anys

C/Rector Llompart 68 Tel. 60 24 53
Sa Cabaneta

Benvolguts subscriptors: *Pòrtula* rifa un sopar al Restaurant s'Amagat de Pòrtol. Mirau la plana 30

VETLADES A CAN PERE D'INCA

La vetllada d'agost, celebrada una nit ben calorosa i durant les merescudes vacances, tenia per objecte tractar un tema aleshores apartat del ritme estiuenc però que durant aquest mes de setembre agafa una importància capital: el retorn a l'escola, els llibres, els deures... l'aprenentatge dels qui representen -són- el futur de Marratxí. En Guillem Ramis, professor del col·legi Blanquerna del Pont d'Inca, fou el convidat. Ens acompanyaren la col·laboradora Xisca Juaneda, excel·lent cuinera, i novament Josep Toni Calvo, des Pont d'Inca Nou, que s'ha incorporat recentment al Consell de Redacció.

Sembla que fins ara no havíem aclarit bé on és can Pere d'Inca, perquè tant el convidat com la col·laboradora es pensaven que les vetllades es feien a un restaurant, però en veure que es tracta d'una casa de Pòrtol que la revista utilitza com a seu per a totes les seves tasques, es mostraren satisfets perquè així l'ambient és més tranquil i distès.

En Guillem Ramis troba que no es pot generalitzar sobre l'escola a Marratxí ja que cada centre té unes característiques pròpies i un tipus d'alumnat segons el lloc on està. Al centre on treballa, Blanquerna, la gran majoria són fills d'immigrants que viuen a Sa Cabana, es Pont d'Inca o es Pla de na Tesa. Diu que hi ha moltes famílies que no volen que els seus fills vagin a l'escola pública perquè consideren que és d'inferior qualitat que la privada i no s'adonen que precisament com més alumnes confiïn en l'ensenyança pública més es pot millorar.

Els problemes, enemics i dificultats de l'escola, dels mestres i en definitiva dels alumnes són diversos. La televisió i el vídeo són uns dels principals obstacles que ha de superar l'infant a l'hora d'estudiar i d'esforçar-se per aprendre. Els pares -paradoxalment- en poden ser un altre, per desinterès o per falta de col·laboració amb el professorat. I l'administració, que té el poder polític i econòmic però desaprofita els recursos tècnics de què disposa. Guillem Ramis diu que l'estat inverteix poquíssim en educació i que dins Europa estam a la coa en matèria d'ensenyament.

Entre els assistents a la tertúlia hi havia pares, cosa que va permetre contrastar opinions. Els retrets que feien els pares són probablement els de la societat en general: els llibres són molt cars, els al·lots duen molta feina per fer a casa o no

Guillem Ramis (fotos, Joan Massot)

en duen gens, els mestres tenen moltes vacances, jornada intensiva i molt de temps lliure, etc. Guillem Ramis contestava cada escomesa segons el seu cas particular i deia, entre altres coses, que està a favor de la jornada partida perquè els infants no poden prestar atenció tantes hores seguides, que necessiten descansar més. Si el capvespre es fessin les assignatures més lleugeres i es llevassin del matí, els alumnes aprofitarien més el temps. Sobre el lleure dels mestres, troba que és relatiu, perquè fer escola és una de les activitats més difícils que hi ha, si es fa bé, i si l'ensenyant s'hi dedica amb cor i ànima, pot fer moltíssima feina pels alumnes fora de l'horari escolar.

Les relacions entre l'Ajuntament i l'escola han millorat considerablement en els darrers anys, però el nostre convidat creu que seria molt convenient establir una col·laboració més estreta i fer un projecte de centres municipals que contemplés tots els caires possibles, no només el de «tapar forats».

Guillem Ramis va fer feina en el sector del turisme, en el que pogué simultanejar feina i estudis. És també un mestre escriptor; és coautor de l'imprescindible *Així és Marratxí* i ara treballa en dos llibres més, adreçats novament al públic escolar. Diu que dedica el seu temps lliure a escriure i a cuidar el seu hort. En es Pla de na Tesa, on viu, col·labora amb l'Associació de Veïnats Xaloc. És tan inquiet que ni tan sols pot seure tot el temps que dura la vetllada. Ha escollit una frase de l'escriptor Jaume Santandreu que li fa de guia i que procura posar en pràctica: «un mestre està fet d'un noranta per cent d'humanitat, un cinc per cent de tècnica i un cinc per cent d'experiència». Ell creu que el seu grau d'humanitat no arriba al noranta per cent,

UNA QÜESTIÓ D'HUMANITAT

VETLADES A CAN PERE D'INCA

Per primera vegada aquest passat mes d'agost vaig anar a la vetllada de Can Pere d'Inca. Vos vull dir que aquest nom me sonava a un cafè amb un reservat per a fer reunions. Mai m'hauria pensat que fos una casa bé dins Pòrtol. Si vos he de dir la veritat jo estava un poc atemorida perquè no sabia de què anava la cosa. Me vaig vestir de coratge i endavant, que sia lo que Déu vulga. Vaig arribar la primera i sortírem amb en Biel a la fresca esperant que l'altra gent arribàs. Poc a poc tothom va comparèixer i anàrem seient-nos envoltats a una taula. Vàrem començar assaborint un pa amb oli de lo més bo amb la grata companyia dels assistents.

Va esser una vetllada agradable on passà el temps molt depressa parlant de coses interessants sobre l'educació i les escoles. en un tres i no res ja fou l'hora d'aplegar i... fins una altra.

Tertúlies com aquestes fan falta, haurien de ser amb participació de més gent.

Allà no hi feia falta la tele, ni músiques escandaloses, me va recordar molt les vetllades a ca els meus padrins que eren de Santa Maria.

Votaria ara mateix que aquest tipus de vetllades les conegués més gent.

Francisca Juaneda

però tot el que diu i fa demostra que sí. I seguit considera que l'ensenyança no és qualsevol cosa, és educació en tota la seva amplitud, és aprendre i ensenyar tots els aspectes de la vida i del món, però sempre tenint en compte la societat que tenim i la que volem per al futur.

La fi de la vetllada posava en evidència que el món de l'escola necessita millorar molt, però també que amb l'esforç de tothom que hi participa (alumnes, mestres, pares), amb la seva il·lusió i confiança, el somni no és tan lluny de fer-se realitat.

JOANA MARIA MATAS

GUILLEM RAMIS, LA CONFIANÇA EN EL CANVI SOCIAL

Guillem Ramis i Moneu va néixer al Pont d'Inca l'any 1938. Ara té 56 anys. Viu al Pla de na Tesa des de fa 13 anys; hi és casat i té tres fills.

Va fer **estudis** de peritatge mercantil, llicenciatura en teologia per la universitat Gregoriana de Roma, estudis de tècnic en empreses turístiques i professor mestre nacional; aquesta darrera és la professió que exerceix al col·legi Blanquerna.

Ocupa el **temps lliure** en el dibuix i la pintura, però els darrers anys es dedica més a la investigació de caire didàctic; d'aquí surten després obres que emprarà dins l'escola.

Des de fa molts anys **col·lecciona** paper moneda.

Encara que darrerament estigui aturat durant una època va **viatjar** molt. Ha anat pràcticament a tota Europa... Hongria, Romania, Iugoslàvia, tota la Europa occidental, Egipte, i la millor estada que recorda, fa més de trenta anys, fou a Israel, Jordània, Síria...

Està integrat a una sèrie d'**entitats**: Associació de veïnats Xaloc, Obra Cultural, Sindicat de mestres STEI, i, per ara, al Partit dels Socialistes de Mallorca.

Li agraden les **lectures** de tipus històric, però també d'actualitat; també la filosofia. No es decanta per cap autor concret. Darrerament ha llegit la *Història dels grecs*, de Montanelli i li ha agradat tant que vol continuar amb la *Història de Roma*, del mateix autor.

Diàriament sol llegir el *Diario de Mallorca* i *El País*; de tant en tant, *l'Avui*.

Li agrada la **Música** clàssica, especialment Beethoven, Chopin i Stravinski, i la melòdica; també la folklòrica i la country, però confessa que escoltava més Música abans, fins que venir la invasió de la gent jove que tot el dia té en marxa l'aparell.

Es defineix entusiasta de Lluís Llach, de Raimon i de La Trinca. Malgrat estudiàs solfeig i piano, quatre anys per obligació,

es considera un "trasto" per interpretar.

Li agrada el **cinema**, però enyora l'*art i assaig* de fa vint anys. Li interessa el cinema de testimoni, de plantejaments, un cinema seriós, del tipus Tomates verdes fritos. Resalta Passolini. Darrerament *La Pesta* l'ha fet pensar molt. Li agraden les pel·lícules que li diguin alguna cosa.

Li agrada un poc de ballet clàssic, però no és gaire **aficionat** al teatre. En canvi, tota la part modernista de pintura li interessa molt. Sempre que ha pogut viatjar ha procurat veure museus i pintura, tant clàssica com moderna.

Opina que la **TV** en aquests moments és molt defectuosa, amb buidor i poca base; hi ha molts pocs programes que li interessin. Destacaria de TV3 alguns programes d'entrevistes en directe.

Li agrada especialment la nostra **cuina** i per a l'estiu triaria un bon tumbet i albergínies farcides.

Quan pot anar-hi es dedica a la natació. També camina i va amb bicicleta, però no ho fa com a **esport** sinó com a distensió.

S'ha aficionat a veure bàsquet perquè els seus fills hi juguen; en canvi, voldria que li agradàs el futbol, però no hi ha manera.

Pensa que la seva tenacitat innata pot resultar tan **virtut** com **defecte**; en canvi es defineix irritable, fàcil de fer explosionar, i això sí que ho veu negatiu.

Li agradaria que el recordassin pensant "es va interessar per nosaltres".

Els **personatges** que admira tenen relació amb la Pau: Gandhi, Luther King, Jesús de Nazareth; també Joan XXIII i

SOBRE LES VETLADES

Molt bé. Treure un tema que pugui interessar als que vivim aquí i treure-li punta. L'únic que no es tracta tant de dur el tema de cara a una persona, sinó de cara a una problemàtica i llavors dur una persona que estarà aficada amb allò. Si noltros vàrem parlar d'educació, per exemple, el que interessa és veure quines necessitats tenim aquí, unes depenen de Madrid o de les autonomies, però unes altres són ben locals i més que anar a treure pedassos bruts, que sempre n'hi ha per tot, allò que interessa és valorar i treure el que hi pugui haver, o mirar que es pugui desenvolupar de qualque manera.

GUILLEM RAMIS

tota aquella gent senzilla que no arriben a ser personatges públics.

El que més **valora** en les persones és que siguin conseqüents i la seva gran il·lusió és un canvi de societat.

De **Pòrtula** li agrada la varietat, per captar un poquet molts aspectes; de negatiu no hi troba res encara que pensa que a la plana de Correu hi hauria d'haver més ressenyes.

Creu que el principal problema de **Marratxí** és el creixement incontrolat, una manca de control dins aquesta explosió demogràfica.

Encara que no hagi ocupat mai cap càrrec públic, el seu historial **polític** ve del temps de clandestinitat, quan va guaitar al si de grups esquerrans; més envant manifestacions, i de cara al nacionalisme entrà al PSM que ara qüestiona per la seva indefinició actual; creu que haurien de ser més conseqüents i adoptar un servei més social, més socialista. Com a positiu hi veu l'empenta, l'impuls de la gent jove. Si hagués de triar un altre partit es podria interessar per ERC o IU.

El problema més greu que veu a la política actual són la manca d'honradesa, la manca de servei, l'aprofitament i la figurera.

Per a Guillem Ramis la política és el poble que participa, consisteix en la participació de tots. I s'hi interessa perquè pensa que no es pot passar de política perquè, al cap i a la fi, si no la fan uns la fan els altres. I la participació és l'única possibilitat del canvi social.

Biel.-

Benvolguts subscriptors: Pòrtula rifa un sopar al Restaurant s'Amagat de Pòrtol. Mirau la plana 30

El primer any de Martí Serra

Després d'un any del canvi de batlia ens acostam una vegada més als responsables de la política municipal perquè facin per als lectors de Pòrtula un balanç dels darrers dotze mesos i de la gestió duita a terme per l'equip de govern encapçalat per Martí Serra.

Degut a la presentació pública, fa uns mesos, de la junta renovada d'IU a Marratxí, també comptarem a partir d'ara amb l'opinió d'algun dels seus responsables, com a veu política extraconsistorial.

La qüestió en concret plantejada en aquesta ocasió és

Quina valoració feis del darrer any municipal, coincidint amb el primer any de Martí Serra com a batle?

Martí Serra (PSOE)

«Crec que hem continuat una feina positiva que ja havíem començat durant els altres dos anys, de col·laboració amb els dos grups

municipals que estam governant a l'Ajuntament. Feim una feina conjunta sempre cercant millorar el nostre poble, i donar-li els serveis i la qualitat de vida que són propis d'aquest segle i de finals del segle XX. Això és lo bàsic i és el nostre objectiu i anar fent feina per millorar les infraestructures i tot lo que hi ha dins el poble de Marratxí»

Miquel Bestard (Independents de Marratxí)

«Jo pens que durant aquest any de batle de Martí Serra més o manco s'ha seguit la mateixa línia que hem tengut

durant els dos anys que jo vaig ser batle. Hem de pensar que al seu moment es varen fer uns pactes i que quan es fan els pactes jo dic que hi entra tot. En aquest cas hem d'estar d'acord amb unes decisions que pugui prendre el PSOE de la mateixa manera que ells ho varen fer quan jo era batle. Sincerament he de dir que quan jo vaig ser batle no vaig tenir cap tipus de problemes en aquest aspecte. Les decisions que s'havien de prendre dins l'Ajuntament se prengueren i me varen deixar fer feina tranquil·lament, això sí, sempre respectant les decisions del seu partit i del nostre.

Aquest any, repetesc, hem fet exactament lo mateix; els temes que hi havia de l'Ajuntament ja estaven més o manco prevists, s'han consultat les coses, hem tengut reunions amb l'equip de govern i sincerament no hem tengut cap classe de problemes. Al contrari, sempre hem procurat que ses feines que estaven programades dins aquest any dur-les endavant. Problemes sempre n'hi ha, de tipus burocràtic, coses que s'havien d'haver fet avui i s'han fet al cap de vuit dies, tot això sí que és vera. Però en definitiva tot lo que estava previst per fer al llarg d'aquest any s'ha anat fent i es seguirà fent fins al final de la legislatura.

És veritat que queden temes pendents, per exemple el tema dels abaixadors del tren que és un tema molt important i que tenim previst dur-lo endavant dins aquest any. Bé hi havia altres temes que ja s'han arreglat com el tema metges, el tema esports, amb el polisportiu de sa Cabana i la piscina de Pòrtol. Un altre tema és la piscina de sa Cabana que creim que dins la primera quinzena de setembre ja es podrà inaugurar, està molt avançada.

Més coses pendents, podria ser el tema de l'institut de BUP, és un tema que tenim pendent però que ja hem cedit el terreny al Govern. Un altre tema és el de les pistes de bàsquet del Pla de Na Tesa, que crec que dins poc temps es podran inaugurar. També tenim pendent el canvi dels noms dels carrers però ja s'ha parlat amb el regidor de cultura que ja té previst una sèrie de canvis que en qualsevol moment es duran a terme.

Hi ha més coses que no són tan importants, però més o manco lo que tenim previst s'ha duit endavant. Aquest any i el passat s'ha fet molta feina, tal vegada no està bé que jo ho digui, però sempre he dit que els resultats estan al

carrer i que els poden veure i tocar amb les mans.

A més una cosa que s'ha duit endavant, sino enguany, l'any passat que era l'eixampla del carrer de sa Cabana, que era un problema bastant greu, una altra cosa que també s'ha aconseguit és lo del camí africà o més ben dit el Camí des Caülls. Però en definitiva de lo que noltros mos havíem marcat durant aquesta legislatura tenim ja molta cosa feta, encara ens queden uns quants mesos i en aquests mesos es poden fer moltes coses.»

Gori Bibiloni (PP-UM)

«La nostra valoració és la mateixa que férem quan mos demanaren lo d'en Miquel Bestard, ja que la política municipal i del consistori

no ha canviat en absolut perquè el temps que en Miquel va ser el batle el qui va governar va ser en Martí.

En contra de lo que ells varen dir de transparència, en contra de la transparència es fa una política obscurantista. I la prova més clara la tenim amb el tema del cadastre, en el que no han tengut interès en informar a través del butlletí municipal o de "Marratxí Informa" al poble de quines són les vertaderes repercussions que aquest cadastre, incloent la rebaixa que s'ha fet, tindrà damunt els impostos que pagarà personalment cada un dels ciutadans.

Es practica la mateixa política d'amiguisme que es practicava durant el temps de Miquel Bestard, afavorint entitats i persones pròximes al seu grup, com en el tema de la piscina municipal i tota una sèrie de coses.

Es segueix contestant d'una forma absurda a les preguntes que noltros feim, amb una moda que varen posar en marxa el temps d'en Miquel Bestard, que esperàvem que en Martí reaccionés i la canviés, però no ha estat així.

O sigui, el nostre resum és que s'administra malament l'Ajuntament.»

(>>)

Jaume Roig (Grup Mixt)

«Jo lo primer que diria és que la valoració que puc fer no és positiva quant a tota una sèrie de punts. Lo primer de tot és la qüestió d e l s p r é s t e c s

que l'Ajuntament dins el darrer any que queda de consistori ha endeutat més de lo que ja hi havia de pèrdues.

Segon hem de dir que una de les fallides més grans ha estat en realció al pressupost. Aquest pressupost de l'any 94 que es va aprovar amb un retard de sis mesos, cosa que no record que hagués passat altra vegada. I en relació a aquest pressupost jo pràcticament ja he notat moltes partides esgotades, que en sis mesos ja no hi ha duros a les partides.

Un augment de la pressió fiscal, al darrer ple ho varem veure una altra vegada, que maldament no correspongui l'augment de l'aigua no és equitatiu per tots els marratxiners, hi ha una agravi comparatiu molt gros perquè s'hagués pogut fer un estudi global del terme de Marratxí, si es volia apujar el preu de l'aigua a la gent que consumia molta aigua s'hagués pogut fer d'una manera equitativa per tot el municipi i no s'ha fet. En l'augment d'aquesta pressió fiscal influeix el cadastre que maldament s'hagin baixat les valoracions com que l'augment és molt gros no repercuteix d'una manera massa significativa, és vera que baixa, no és d'una manera desorbitada perquè lo que pagarem d'imposts, d'aquí dos o tres anys màxim, es duplicarà.

Es baixen les inversions, també hi ha hagut un retard en la presa de decisions importants, tema d'Alcampo, s'ha pres d'una manera molt retardada, el camí des Caülls també es va esperar massa a obrir-lo, és a dir hi ha una sèrie de coses que pareix que amb les decisions la gent no es vol banyar, ho volen tenir tot com a massa estudiat.

I una valoració que faré és que, baix es meu punt de vista, continua, és una llastima, sa mateixa manera de fer feina en aquest consistori, amb la relació amb els independents. Pareix esser que al

senyor Bibiloni, que és el més afectat per això, li continuen passant per alt les coses que interessin a les comissions sense fer-li cas. La darrera comissió d'Hisenda, em recorda que en Jaume Bibiloni va fer llevar un punt de l'ordre del dia més impacientat que un mistro perquè li havien tornat incloure aqueixa ordre del dia que ell no volia dur.

No es fan massa consultes, així com va dir el batle a la seva presa de possessió que estaria obert a tots els suggeriments. No se'ns va informar més que a les comissions, que pareixia només que frissaven, que corrien per informar-mos; no se'ns va fer informar pràcticament de res, així com el tema de l'aigua, no se'ns va informar d'aquesta manera, és a dir que el tema de l'aigua del primer districte que és un tema d'un contracte que no correspon a aquest consistori. A posta jo crec que era un moment que la batlia mos hagués pogut consultar un poc més sobre aquest tema ja que a la part del segon districte no els afectarà i l'Ajuntament no cobreix els gastos amb el que cobra.

Finalment hi ha el problema de la falta d'assistència en el sentit que hi ha uns senyors de l'equip de govern que cobren uns doblers a final de mes que no assisteixen normalment a l'Ajuntament, van a les comissions a vegades, van als plens, però res més i conseqüentment no es guanyen el salari que es varen posar al seu moment. És una greu demostració de falta d'interès de qualcun dels regidors cap a les feines municipals.»

Rafel Crespi (PSM.)

«No hi ha una diferència substancial e n t r e l'època d'en M i q u e l Bestard i l'època d'en Martí Serra com a batles, al cap a la fi és un equip

de govern que sembla que governa tota la legislatura i que va fent, va desenvolupant, fa feina, hi ha uns aspectes millors i uns que no tant. És a dir, jutjar per separat la batlia d'en Miquel Bestard i la d'en Martí Serra és falsejar un poc la història. De totes maneres els grans mals de Marratxí ni amb una batlia d'en Martí Serra ni amb una batlia d'en Miquel Bestar han estat

atacats a fons. L'urbanisme segueix desenvolupant-se d'una manera galopant, no s'han solucionat els problemes estructurals de Marratxí, Pòrtol no té clavegueram, ni s'ha iniciat l'institut com darrerament han aparegut notícies als diaris que en un any s'han fet instituts com ara a Andratx, a Muro i fins i tot a Ferreries, que sembla que pel curs 95-96 ja el tendran fet. I tampoc no s'han corregit certs vicis propis de la part socialista d'aquest pacte, que és un cert favoritisme, un clientelisme cap a lo que podríem dir els seus amics, entre cometes, en canvi segueixen una política d'atac sistemàtic cap a qualsevol persona que els pugui fer ombra i moltes vegades aquest atac va en contra de Marratxí i això em pensava que una gent que és culta i feliç com opina esser la gent del PSOE sembla que no ho han de fer; i crec que en uns aspectes han enverinat molt la política a Marratxí.

Durant el període d'en Martí Serra s'ha donat un dels problemes més greus que mos han fet anar més de capoll a tots els marratxiners que és el cadastre, que va ser una badada per part de l'Ajuntament de no recórrer quan tocava i que ha provocat que el poble s'hagi hagut de mobilitzar i haver de fer recursos de part seva i també s'ha donat la casualitat que enguany és l'any 94 que és l'any sencer que governarà en Martí Serra com a batle, s'han donat els pressuposts amb el màxim grau d'endeutament d'aquest consistori marratxiner d'aquest anys. I això o és una mesura electoralista o és una mala direcció sobretot per captar recursos que no siguin préstecs.»

Mariano Izquierdo (IU)

« L a valoració que podem fer com Esquerra Unida en relació al consistori anterior es més positiva, per descomptat, encara que hi ha

problemes al nostre terme municipal per resoldre. Jo confio que en l'any que queda, o en els mesos que li puguin quedar puguin millorar la gestió. Però en principi la gestió del darrer any del senyor Serra la consideram positiva»

B.-

Mallorca Universal
dóna l'enhorabona
a tots els qui han fet possible
que l'empresa de **FORMATGES PIRIS**
hagi arribat al seu **50** aniversari,
molt especialment als descendents
del seu fundador
Josep Piris Sintes.
Aquesta empresa
fou fundada el 8 de setembre de 1944,
festa de la Mare de Déu de Gràcia,
patrona de Maó.

Una nova publicació ha nascut
i és a punt de sortir

A partir del mes d'octubre

Mallorca Universal

revista - magazine mensual

serà cada mes al vostre quiosc

Reportatges
Entrevistes
Enquestes
Costums i tradicions
Comentaris
... i més coses

Un equip de professionals
encapçalats per Tolo Ferrà
per oferir-vos un nou producte.

Amb l'experiència de Gràfiques Planisi
i de Distribucions Rotger

Mallorca Universal

Tolo Ferrà SL NIF B07678915 Passatge Cantàbric 11,3,2 07007 Palma

Editor: 26 16 18 (Tel i fax)

Redacció: 79 78 70 (Tel) 79 74 36(Fax)

Aptat Correus 111 - 07610 Can Pastilla

Posau-vos en contacte amb nosaltres per a més informació,
subscripcions ,
publicitat,
suggeriments, crítiques, col·laboracions...
Esperam les vostres aportacions!

ROSA PALOU RUBÍ: PINTORA DE L'ESSÈNCIA DE LES COSES

La pintora Rosa Palou ens va rebre molt amablement a la seva casa del Pont d'Inca per parlar-nos de la seva vida artística. Hem de destacar que es tracta d'un cas sorprenent de dedicació en cos i ànima a la pintura i a l'art en general. Cal esmentar també que es tracta d'una vida molt rica en experiències, aportades sobretot pels nombrosos viatges, canvis d'ambient i la influència de cultures diferents; tot això ha aconseguit obrir la ment de l'artista per oferir-li la possibilitat de transmetre-ho després a les teles. Vos oferim a continuació una transcripció més o manco acurada de la conversa que vàrem mantenir amb ella.

(foto, Tolo Aguilar)

Quan vos decidíreu a escampar les primeres pinzellades?

Després de molts d'anys d'estudiar dibuix i essent alumna des Col·legi de ses monges franceses. Vaig començar ses primeres pinzellades d'aquarel·la perquè sa professora abans de passar a sa pintura a l'oli havíem de pintar a l'aquarel·la.

Pensau que Mallorca és un lloc ideal per als artistes?

Ho era abans, més que ara. Ara ha perdut sa calma i s'han destrossat molts de paratges meravellosos i que ara són irreparables.

Què opinau del que fan les nostres institucions en pro de l'art i la cultura?

Hi ha favoritisme i política, cosa que en s'art no està bé.

Què vos pareixen aquests muntatges econòmics que hi ha darrera pintors com Van Gogh?

Són exagerats; ara bé, vos he de dir que es vertader art, es bon art, no té preu.

Vos n'ha passada qualcuna de grossa al llarg de la vostra vida? Voleu explicar-la?

Una de grossa me passà en temps de sa Dictadura. Va esser una injustícia que me feren per tràfic d'influències amb permís de s'Ajuntament de

Marratxí. Me varen col·locar una gran indústria panificadora devora ca meva, sense es meu consentiment.

Se n'anaren an es polígon, però fa deu anys un batle va duplicar s'injustícia i tornà donar permís a altres forners que estaven abans a Palma. No era un traspàs, ja que volien una ampliació. Així, protegits pes permís de s'Ajuntament, m'estan «torturant» amb sos seus renous de dia i de nit, convertint sa meva mansió que abans era de pau en un infern de renous i fums tòxics. Me perjudiquen sa salut i sa casa, declarada Patrimoni Artístic, amb tanta contaminació. També se deteriora es meu museu particular, ja que a moltes de ses meves obres d'art les perjudica aquests fums i "gases" tòxics.

És això cultura en aquest poble?

Sabem que sou una persona que ha viatjat molt. Quines experiències destacaríeu d'aquests viatges?

Sí, efectivament he viatjat molt. Es primer pel nord

d'Espanya i després a Portugal, arribant a Fàtima. També vaig anar a Andalusia; a Sevilla amb motiu d'haver-me premiat a sa Nacional l'any 1965, 66 i el 67. D'Andalusia també he visitat Granada, Màlaga, Còrdova.

He estat també a altres capitals de sa península, com València (on vaig fer una exposició); també n'he fetes dues a Madrid i Barcelona. Ara bé, allò que més m'ha aportat més experiències i més m'ha enriquit han estat es viatges arreu del món. Una de ses meves il·lusions des de nina, precisament, era viatjar. He estat a França, Mèxic, Puerto Rico, Londres, Itàlia, Suïssa, Mònac, Singapur, Bangkok, Tailàndia, Bali, Hong-Kong, Perú, Brasil, Argentina, Egipte, Israel, L'Índia, Nepal, la Xina comunista, Estats Units (Cancún, Califòrnia, Gran Cañón del Colorado, Washington i Nova York), Montreal, Turquia, Grècia, Marroc, Escòcia, Dinamarca, Noruega i Suècia, i a altres bandes.

Dins Mallorca he viscut a Campanet, es Pont d'Inca, Valldemossa i Palma. He passat moltes temporades a s'Arenal.

Si bé actualment les coses van canviant, les dones sempre han hagut de patir discriminacions pel fet d'esser-ho. Com vos ha afectat el fet d'esser dona al llarg de la vostra carrera artística?

Fa anys s'accentuava molt més aquesta discriminació. Jo sempre he estat lluitant i fent feina sense donar-li importància.

Com veis els nous artistes?

No puc jutjar es futur des nous artistes. De moment, en veig qualcuns que tenen condicions per esser grans pintors. En canvi, n'hi ha d'altres que no saben cap on van.

Quina ha estat per vós l'exposició més important?

Sense cap dubte, sa que vaig fer l'any 1971 a Madrid a sa sala Goya des Círculo de Bellas Artes on només exposaven pintors famosos. Vaig exposar 40 quadros, sa majoria molt grossos. Per mi va esser obrir-se un gran camí dins el món de s'art. S'exposició que me va animar a seguir lluitant i obrir-me nous horitzons.

També hi ha ses exposicions de l'any 1992 a Campanet, poble on vaig néixer. S'Ajuntament me va dedicar un homenatge que va esser molt emotiu.

Destacaria sa d'enguany a Marratxí, també en

homenatge a tota una vida dedicada a s'art.

Quin futur augura per a Marratxí i per a Mallorca en general?

E s futur de Marratxí és que serà una i m m e n s a ciutat; hem d'anar molt alerta amb ses

urbanitzacions. Ara bé, això depèn des qui comanden.

De sa meva estimada Mallorca me sent a s'ànima ses barbaritats que s'han comès. Convé respectar-la un poc més. No arrabasseu ses oliveres mil·lenàries que hi ha per Deià per fer artesanía, ja que són monuments de sa naturalesa.

Gràcies per tot.

**JOSEP ANTONI CALVO
CATALINA BESTARD**

Encara no sou subscriptor de *Pòrtula*? Contactau-hi a través dels telèfons 79 78 70 / 60 31 44.

Esportula

coordina
Tomeu Pou

LA NATACIÓ I EL FUTBOL/SALA PROTAGONISTES DE L'ESPORT ESTIUENC DE MARRATXÍ

Marratxí durant l'estiu queda paralitzat esportivament xerrant. Els cursos de natació i el torneig de futbol sala que organitza l'Ajuntament, són els principals esdeveniments esportius que es celebren dins el nostre terme.

Foto, Agustí Miquel

ELS CURSETS DE NATACIÓ, TOT UN ÈXIT

Malgrat Marratxí no disfruti de platges, els marratxiners poden disfrutar de l'esport rei de l'estiu mallorquí, la natació. Tot això gràcies a la il·luminació que tenguereu un bon dia els nostres regidors de fer una piscina pública, una instal·lació ben rebuda per la majoria de marratxiners ja que grans i petits poden gaudir de tan apreciat esport i veure com qualque cosa fan ben feta a favor del poble.

Els cursos començaren com cada any el mes de juliol, des de fa dues temporades es celebren a la nova piscina pública municipal de son Caulelles. Amb la d'aquest any ja s'ha celebrat la XV edició dels cursos.

Aquest any **ESPÒRTULA** va esser present als actes de la cloenda dels cursos infantils i pot donar testimoni de dues coses. Primer, la gran afluència d'al·lots que hi acudeixen per aprendre a nedar. Segon, el bon nivell dels cursillistes: tots passaren a la cinta superior.

Al final el grup de govern encapçalat pel batle Martí Serra feu

l'entrega dels diplomes i medalles als guanyadors, a la foto podeu veure un grup de medallistes amb els monitors, Miquel, Llorenç, Elena, Katisa, Pep, i el coordinador d'aquests cursos per part de l'Ajuntament, Biel Rotger.

Hem de senyalar que a més a més dels cursos infantils es dugueren a terme uns cursets per a la gent major del terme i durant el mes d'agost un per a infants menors de quatre anys.

Equip campió, Bar can Baló (Foto Miquel Sureda)

CONTINUA LA TRADICIÓ DEL TORNEIG DE FUTBOL-SALA

Quant a l'altre esport rei de l'estiu marratxiner, el futbol-sala, hem de dir que continuant amb el que ja és gairebé una tradició dins Marratxí, enguany s'ha celebrat la desena edició del torneig de futbol-sala organitzat per l'Ajuntament els mesos de juny i juliol i que com cada any es celebra al polisportiu de Can Farineta. Enguany el campió ha estat l'equip del Bar Can Baló de Sant Llatzet des Pont d'Inca, aquest equip ha estat el més regular i el manco golejat del torneig ja que els seus 29 punts l'han coronat campió de la edició 94. El segon lloc l'ocupà l'equip que defensava el títol, l'equip de la Fusteria Cas Cabrer de Pòrtol. El trofeu a l'equip màxim golejador fou pel Pub S'Esclat des Figueral. El trofeu a l'esportivitat ha estat per l'equip més representatiu del torneig i també pel que més vegades ha donat l'exemple al llarg dels deu anys que participa al torneig l'equip Marraqueix.

**OPTICA
CIUTAT**

Optics
Optometristes
Lents de contacte
Revelats i positívats
de fotografia en color
— en 1 hora —

C/ Manacor, 63

Tel. 46 37 77

Palma

KALMA

Isabel i Gaspar
-artesans-

Decoració amb flor seca
Restauració de mobles
Fusta artesanal

Oleza 123 Tel 79 79 03 Sa Cabaneta

Benvolguts subscriptors: *Pòrtula* rifa un sopar al Restaurant s'Amagat de Pòrtol. Mirau la plana 30

Fusteria Cas Cabrer (foto, Miquel Sureda)

FUSTERIA CAS CABRER DE PÒRTOL, CAMPIÓ DE LES 24 H. DE FUTBITO.

El passat dia 30 de juliol dins el programa de festes des Figueral es celebrà la V edició de les 24 hores de futbito. Aquest any l'equip portolà de la Fusteria Cas Cabrer es proclamà brillantment campió derrotant a la final al campió vigent, el sempre difícil Dallas Burguer de Palma per un rotund 6-3. Quant a anècdotes podem senyalar la venda d'alguns equips que es deixaren guanyar per escandalosos resultats com per exemple alguns resultats com un 25 a 0 o un altre per 30 a 0. Parlam de vendes ja que, no vos pareix amics que aquests resultats no son normals?... Tampoc no podem deixar passar per alt aquells jugadors que es pensen que l'edat perdona i sempre són joves i quan es troben a la pista fan aigua o bé que per falta d'entrenament pateixen qualque lesió. A més no podem deixar passar per alt els arbitratges que foren de bona qualitat. Tant d'en Paco Perelló i d'en Pep Lluís com dels altres.

Per acabar felicitem des d'ESPÒRTULA a l'associació de veïnats des Figueral per l'èxit obtingut a les ja famoses 24 hores.

FUTBOL

U.E. Pla, nou equip de segona regional (foto, Joan Massot)

L'U.E. PLA DE NA TESA DAVANT EL REPTA DE LA II REGIONAL

Aquí tenim la nova plantilla de l'U.E. Pla de Na Tesa que intentarà continuar la bona feina feta durant la passada temporada en la qual aconseguiren l'ascens a la II regional. Per enguany a més de mantenir la categoria s'han fixat l'objectiu d'oferir espectacle i bon futbol a tots als afeccionats del Pla de Na Tesa. Per aquesta tasca s'ha confiat en la continuïtat de l'entrenador de la pasada campanya, en Pere Kleim. Aquest equip s'estrenarà davant l'afició en competició oficial el 18 de setembre contra l'equip del Santa Maria.

Quant a l'equip juvenil, que l'any passat va ascendir a la II regional, hem de dir que ha començat la seva preparació baix

CLUB NORD DE TIR OLÍMPIC

Tirades i campionats previstos a les galeries de son Frau

SETEMBRE:

- Dia 4, pistola estàndard.
- Dia 11, Pistola velocitat.
- Dia 18, pistola foc central i 9 mm.
- Dia 25, Armes històriques i cart. metàl·lica.

OCTUBRE

- Dia 2, Pistola lliure
- Dia 9, cartutxeria metàl·lica

PETITS ANUNCIS DE

COMPRES, VENDES, LLOGUERS, OFERTES, DEMANDES

TEL 60 31 44

Cafè i Restaurant

Diumenges i Dilluns tancat

Avinguda Antoni Maura 69 Es Pont d'Inca Tel: 60 10 01

Si t'interessa Marratxí, t'interessa Pòrtula

Ramón Oliver
Vista Alegre, 5 Sa Cabaneta Tel: 60.25.49
Mestre d'obres

les ordres de n'Antoni Maldonado que s'ha fixat com a objectiu oferir un bon espectacle i intentar continuar la línia ascendent de la passada campanya. És de remarcar que els dos equips del terme han quedat enquadrats dins el mateix grup i que per tant aquesta temporada tindrem partits de la màxima rivalitat juvenil. Els juvenils des Pla debutaran en competició oficial al camp de Can Gaspar el dia 18 contra el Balears «B».

L'SPORTING SANT MARÇAL PREPARAT PER OFERIR UNA MILLOR IMATGE

Els jugadors, tècnics i directius de l'Spòrting Sant Marçal han fixat com a principal objectiu de la temporada del seu desè aniversari millorar la imatge que ha donat el seu primer equip al llarg de les passades temporades. Una de les novetats preparades per a la millora és la fusió amb l'equip del Bar Castella que fins ara jugava dins el camp de son Caulelles a la categoria d'empreses. L'entrenador és en Joan Manel Darder.

Quant a l'equip juvenil que tan bona temporada realitzà l'any passat, enguany intentarà mantenir la mateixa línia i estil de joc i a més mantenir-se dins la nova categoria. En el càrrec d'entrenador seguirà en Goyo.

Joan Canyelles

Com a novetat més destacable dins el club cal remarcar el canvi de president, en Toni Ramis va deixar el 30 de juny el seu lloc al portolà Joan Canyelles Creus «des Molí». Tots els equips es presentaran davant l'afició el dia 3 de setembre. El primer equip farà el seu debut oficial davant la seva afició el dia 25 de setembre contra el Palmanyola.

Els juvenils debuten al camp de Son Caulelles el dia 18 contra el Calvià.

VOLEIBOL

Amb motiu de les festes d'Es Figueral-Ca'n Farineta, s'ha disputat un torneig triangular de Voleibol amb la participació dels equips següents:

S.D. Es Figueral. Masculí
Policia Municipal de Palma. Masculí

Es Rafal Vell. Masculí
S.D. Es Figueral. Femení
Pòrtol. Femení
Rafal Vell. Femení

A les pistes del poliesportiu de Ca'n Farineta el dia 5 d'agost es disputaren els partits del trofeu masculí. Fou el guanyador absolut el Rafal Vell, segon classificat l'equip de la Policia Municipal de Palma i tercer la S.D. Es Figueral. El dia següent es jugaren els partits corresponents al trofeu femení, fou campió la S.D. Es Figueral, subcampió el Rafal Vell i tercer classificat el Pòrtol.

Tots els partits disputats han estat d'una gran qualitat tècnica i sobre tot jugats amb gran esportivitat.

Hem observat els grans avanços que s'han donat en aquesta modalitat esportiva sobre tot als equips del terme, felicitam per això a directius, jugadors i tècnics animant-los per assolir tota classe d'èxits a futures competicions esportives. I sobre tot la nostra felicitació i la nostra enhorabona als organitzadors del torneig, la comissió de festes d'Es Figueral-Ca'n Farineta per l'afany que cada any posen en l'organització d'aquest torneig que es va convertint en un clàssic del nostre entorn.

LA CABANETERA CATALINA FRANCO SANTANDREU, SELECCIONADA

Catalina Franco

Dels dies 9 al 16 d'agost es va celebrar a Guadalajara (Espanya) un curset d'estiu de voleibol infantil organitzat pel Consell Superior d'Esports.

Per aquest curset la Conselleria de Cultura, Educació i Esport seleccionà sis nines, tres menorquines i tres mallorquines entre les quals destacam la marratxina Catalina Franco Santandreu de Sa

Cabaneta. Tot el curset fou impartit per l'entrenador mallorquí Andreu Gelabert Riera ajudat per dos monitors de la Federació nacional.

La participació de na Catalina a aquest curset demostra els avanços i la força d'aquest esport dins Marratxí. Des d'aquí li donam l'enhorabona i l'animam a continuar endavant.

Ses Rotes

forn - pastisseria

Xarcuteria

Pa pagès d'en Jaume Dols de sa Cabaneta;
pastissos d'en Poloni

Horari d'estiu, de 7 a 13'15 h.
de 17'30 a 20'30

Nova adreça: Carrer de l'Escola, 19 B
Tel. 60 22 70 PÒRTOL

PODA DE PALMERES

Tomeu Català

tels. 79 77 25
60 27 20

MOUNTAIN BIKE LA DURESA I LA BELLESA D'UN ESPORT

És d'admirar quan un pot presenciar un esport que facilita al corredor dificultat, bellesa, esforç, espectacularitat i lo principal amistat. Això és lo que un grup de Cabaneters tenen clar des del moment que agafen la bicicleta i s'obliden de tot, tan sols els importa l'esport que practiquen, ni 10 ni 20 ni 50 km. són obstacle per poder disfrutar unes hores.

Com podeu veure a la foto l'alegria que tenen abans de fer una de les moltes sortides que fan aquest grup de joves i no tan joves .

**ADRIÀ SERRANO
TERCER AL
CAMPIONAT
D'ESPANYA DE LLUITA**

El jove Adrià Serrano, del Pont d'Inca Nou, representant del gimnàs Budokan de Sa Cabana, es va classificar en tercera posició del campionat d'Espanya junior de lluita grecorromana celebrat a Sevilla els passats 16 i 17 de juliol. A més a més, altres dos medallistes d'or, Ivan del Val i el seu germà German, son deixebles de l'entrenador Eusebio Capel del gimnàs de Sa Cabana Budokan.

Na Petrina Canyelles

Adrià (dreta) devora els germans del Val.

ESSÈNCIES

Perfumeria - varietat en primeres marques
Concessionari oficial Bàrbara Ward

- * Les millors marques al millor preu
- * Assortit en productes TRIUMPH
15% de descompte
- * Varietat en corsés i faixes per a senyora
- * Promoció: conjunt roba interior ORY
a 3500 (preu normal, 6000)

Gral Franco 2 Tel. 79 51 13 Es Pont d'Inca

Encara no sou subscriptor de *Pòrtula*? Contactau-hi a través dels telèfons 79 78 70 / 60 31 44.

CALAIX DE RECORDS ESPORTIUS

La gran defensa del Club esportiu Marratxí d'inicis dels anys seixanta, quan aconseguiren el campionat de regional. D'esquerra a dreta en Mito de Pòrtol, en Massot de Palma i en Mairata de Biniali.

(fotografies gentilmente cedides per Maria de ca na Santa)

Grup d'aficionades al camp de son Caulelles. D'esquerra a dreta, na Pereta de Marratxí, na Maria "Santa", na Catalina "Santa" i na Catalina de ca na Grossa, i dos bergantells davall el marcador a un partit dels anys seixanta.

En Toni Mairata i el seu cosí Toni Moreno, ben petits, anys seixanta.

PENYA MALLORQUINISTA ES SIURELL DE MARRATXÍ

S'ha creat recentment una nova penya mallorquinista a Marratxí anomenada Es Siurell. El grup d'amics que la du endavant actua igual que qualsevol altra penya mallorquinista, recaptant socis per al Reial Mallorca, fent afició i donant suport a l'equip.

La seu està situada a la pizzeria-hamburgueseria Pont d'Inca, ubicada en el nucli marratxiner del mateix nom. El president és en Maties Rebassa, el president d'honor és Miquel Capó, els dos vice-presidents són Rafel Serra i Joan Bestard i actua com a secretari Juanjo Bestard. A més a més hi ha tota una serie de vocals.

Els desitjam molta sort i des d'aquí esperam també que el Mallorca, amb el suport de tota l'afició, penyes i simpatitzants, torni assolir la primera divisió la pròxima temporada.

JOSEP ANTONI CALVO

ESCOLA DE TAEKWONDO DE MARRATXÍ

Després de les vacances del mes d'agost a partir del dia 5 de setembre es torna obrir una nova temporada per l'escola de Taekwondo de Marratxí, nous projectes i reptes que desitjam poder realitzar.

Aquest any intentarem aconseguir els primers cinturons negres formats íntegrament aquí, a la nostra escola. Un altre projecte que desitjam realitzar és el de formar un equip de competició que sia el més representatiu del municipi i

aconseguir el major número de triomfs en un futur pròxim.

També enguany continuarem amb els cursos de medicina fisicoesportiva que son impartits pels doctors especialistes Dr Marí i Dr Cabanes.

Desitjam en el més curt espai de temps possible fer una exhibició homenatge al tristement desaparegut Llorenç Pau Oliver i fer entrega a la seva família del cinturó negre primer dan a títol pòstum.

Esper que enguany sia a la fi l'any de la consolidació definitiva de la nostra escola i que hi hagi molta més gent que vulgui participar.

Benvolguts subscriptors: *Pòrtula* rifa un sopar al Restaurant s'Amagat de Pòrtol. Mirau la plana 30

Els participants a les 24 h. de bàsquet (foto, Joan Massot)

BASQUET

TORNEIG DE BASQUET

Per les festes del Pla de Na Tesa es va disputar com ja es habitual el torneig de bàsquet a la pista del C.B. Pla de Na Tesa. Els resultats foren els següents: Mini Masculí: Pla «A» 25 - Pla «B» 15 Mini Femení: Pla «A» 21 - Pla «B» 17 Infantil Masculí: Pla «A» 34 - Pla «B» 39 Cadet Femení: Pla 23 - Pollensa 29 Cadet Masculí: Pla 40 - Sta Maria 54 Junior «A» 45 - Senior «A» 76.

24 HORES DE BASQUET

Un any més no podia a faltar a les festes del poble aquest esdeveniment que de cada any esta agafant més força tant dintre del poble com a les afores. Engunay han estat quasi 200 els jugadors que han participat. Els partits començaren a les 20'00 hores del dissabte i s'anaven succeint un rera l'altre amb intervals de 30 minuts per partit. Les hores corrien sense aturar i ben entrada la matinada ja es deixaven notar les cares de cansament d'alguns jugadors que esperaven el seu torn per poder jugar, però les ganes i la il·lusió per jugar i a més ser contemplats per una lluna majestuosa superaven tot cansament possible. Així pasaven les hores i a les 20'00 hores del diumenge s'arribava a la fi d'aquesta 5 edició de les 24 hores amb el resultat de Blancs, 1777; Vermells 1546.

TEMPORADA 94/95

Un any més el C.B. Pla de Na Tesa obre una nova campanya amb la il·lusió d'aconseguir un bon grapat d'èxits. Aquesta temporada els equips participants estaran dirigits pels següents monitors:

Escola. (nins i nines de 4 a 9 anys). Tomeu Munar
Mini Masculí. (nins de 10 a 11 anys). Toni Ramis
Mini Femení. (nines de 10 a 11 anys). Aina Ramis

Encara no sou subscriptor de *Pòrtula*? Contactau-hi a través dels telèfons 79 78 70 / 60 31 44.

Infantil Femení. (nines de 12-13 anys). Manolo Galmés
Infantil Masculí. (nines de 12-13 anys). Guillem Massot
Cadet Femení. (nines de 14-15 anys). Guillem Massot
Cadet Masculí. (nins de 14-15 anys). Joan Sastre
Junior Masculí. (joves de 16-17 anys). Angel Molinero
Senior Masculí. (de 18 anys endavant)

Les competicions començaran a principi del mes d'octubre per les categories junior i senior, mentres que la resta ho faran a finals del mes d'octubre i a principis del mes de novembre. Des d'*Espòrtula* vos desitjam molta sort i que supereu els èxits aconseguits la pasada temporada.

Si tens entre 4 i 15 anys i vols pasar-t'ho d'allò més «Guai» amb altres nins com tu vine al C.B. Pla de Na Tesa.

Dilluns a divendres 18h. - 20h. T'ESPERAM

RESTAURANT S'HOSTALOT

especialitat en cuina mallorquina

Arròs brut

Sopes

Porcella

Paelles (per encàrrec)

Escaldums de pollastre

Carretera vella de Sineu, Km 5

Palma

Tel. 42 87 12

TOTS A LA COLÒNIA DE SANT PERE

Dia 26 de juliol a les 10 del matí vàrem partir tots cap a la Colònia de Sant Pere (Artà) a un campament. A aquest campament hi acudiren al·lots entre els 7 i els 14 anys.

Ens dividirem en dos grups, els dels més grans i els dels petits. Fèrem tallers, anàrem a la platja, férem moltes excursions, gincames i moltes altres coses.

Entre les excursions que férem els grans, en vàrem fer una al Caló des Cans. Caminàrem tres quartets d'hora i arribàrem a una platja petita de roques. Allà, uns prengueren el sol, els altres nedaren per la vorera i els més agoserats s'endinsaren més per veure els peixos. Després d'estar-hi unes hores tornàrem cap al casal. Un cop al casal i després de dutxar-nos i sopar ferem una gran vetlada de «play-back» junt amb els components del grup que compartia el casal amb nosaltres, que eren de Santa Eugènia. A aquesta vetlada hi hagué música per a tots els gustos, des del Techno fins al Trash que posaren un grup de monitors.

També férem dues gincames, una només per als grans i una altra tots junts. Aquesta que férem tots junts era la gincama bruta. Per això, ens posàrem la roba més vella que trobàrem i després els monitors ens varen fer passar per davall una corda. Com que ho feim damunt terra, ells, ens tiraren globus d'aigua i ens posàrem tots plens de fang. Després ens feren aficar el cap dins un ribell tot ple de pasta, i ens feien cercar la peceta que després no hi va ser. També ens feren ballar per parelles aguantant un ou entre els fronts i després els monitors venien i l'esclafaven. Acabàrem tots ben bruts i després ens donaren manguera i anàrem a la platja tal com anàvem.

Els petits dedicaren el campament a ser armats cavallers i per això els nins es feren un vestit i les armes de cavaller i les nines es feren un vestit de princesa. El darrer vespre després de representar una obra de titelles inventada pels més grans amb titelles fetes per nosaltres els donaren un diploma a cada un en nom del rei Rigonort. Als grans ens donaren medalles amb noms d'aquests rars com, plof, din-don, blsss...

Foren 6 dies molt divertits. El darrer dia fou el pitjor, el dia del comiat, però va estar molt bé.

Donam l'enhorabona a tots els monitors i monitores per saber muntar aquests campaments tan ben muntats. Enhorabona.

NEUS BIBILONI / VICH / CATALINA CATALÀ / SERRA

EL TORRENT DE PAREIS VIST PER UN CATALÀ

Són les sis del matí del diumenge dia 14 d'agost d'enguany i el grup inscrit a l'excursió pel Torrent de Pareis inicia la seva partida amb l'autocar des de la plaça de l'Església de Pòrtol cap al Torrent.

Aproximadament una hora de viatge ens esperava abans d'arribar a l'inici de l'excursió: s'Ermita d'Escorca. Ja hi som i comencem el descens de la muntanya fins a l'inici del Torrent. Allí ja hi vam trobar altres grups d'excursionistes que com nosaltres volien fer aquesta excursió.

Ja dins el Torrent les dificultats del trajecte es fan notar i el grup comença a separar-se fins que vam arribar a s'Entreforc on recuperàrem forces després d'un berenar a base d'entrepans i fruita per a poder continuar fins a Sa Calobra.

Acabat el berenar, el grup torna a separar-se, ja que uns quants del grup volíem visitar Sa Fosca. Els que no van venir amb nosaltres partiren de nou cap a Sa Calobra. Havent entrat dins la cova vam decidir continuar el trajecte inicial.

Comencen els bots i les pedres grosses, també comença la fatiga per aquells que com jo, un ciutadà de Barcelona capital, no estem avesats a fer excursions d'aquest tipus tant llargues i feixugues d'acabar. Vam tornar a agrupar-nos tots ja per la meitat del Torrent, més o menys pel tercer o quart bot.

Ja des de llavors el grup es va tornar a separar entre joves i no tan joves fins a la fi del trajecte: la platja de Sa Calobra. Allà ens refrescàrem banyant-nos una bona estona i jugant amb les grans ones amb les que el jovent ens ho vam passar d'allò més bé.

Cap al migdia vam dinar al restaurant Ses Taronges, dins un ambient d'excursionistes satisfets per haver acabat amb èxit aquesta excursió.

De tornada cap a Pòrtol dins l'autocar es podia veure el cansament reflectit a les cares de tots nosaltres.

En conclusió, per a mi ha estat una experiència genial, i aprofito per a dir a tots els portolans que no han realitzat aquesta excursió, que s'animin perquè val la pena, encara que després estiguin esbraonats com jo.

ISAAC ARAGALL I MARTÍNEZ

Benvolguts subscriptors: *Pòrtula* rifa un sopar al Restaurant s'Amagat de Pòrtol. Mirau la plana 30

El grup Aires des Pla (foto, Joan Massot)

«LA PRIMERA»

Aquest escrit sorgeix amb la finalitat de donar a conèixer una tradició popular «antiga» a tots els veïnats de Marratxí que no l'hagin viscuda mai. Aquest objectiu no és fàcil, doncs, junt amb la manca de bibliografia, trobam el fet que la informació és molt variada, i que les tradicions han evolucionat o s'han perdut, reparant, algunes, anys després.

«Fa molts anys, a les places, el dia de la Festa Major o d'altres on al poble hi havia festa, per obtenir el privilegi de sortir al cercle amb la núvia o amb la promesa, era indispensable haver guanyat a la subhasta el primer ball, o el segon, o el tercer... (que solien ser Jotes, Fandangos o Mateixes). Els pretendents que no eren «destres» en el ball, si aconseguïen pagar, comprometien o contractaven els serveis d'un bon

ballador perquè les joves es poguessin lluir. Mentre, ells es conformaven amb aguantar el ventall o el mocador, mirant embadalits a l'al·lota. Malgrat això, no era estrany que en alguns casos no fossin els joves els qui volien oferir el ball, sinó persones riques que pretenien augmentar el rendiment d'aquest per a què es realitzàs alguna millora a la localitat o a la capella a on anava destinat el producte que es recollia del ball.

Tot això començava quan enmig del cercle, el Batle duent una canya alta adornada amb cintes i flors, i un submajordom amb una altra menys luxosa i un antiquíssim plat de llautó (que servia per recollir almoines a les esglésies), feien voltes a la plaça per aconseguir que algú del públic oferís una quantitat, per a què després un altre la sobrepujàs i establir una «desesperada» competència.

Després de la primera dansa, venia la segona, i així progressivament, fins arribar als oferiments més insignificants (pels balls posteriors, a vegades, es podia fixar un preu). tampoc no es pot oblidar que el darrer ball es tornava a subhastar com el primer.

Quina s'acabava el ball, els assistents obsequiaven els balladors amb confits, caramels i avellanes, mentre l'home que havia apostat s'acostava a la taula que hi havia a la plaça per tornar la canya, pagar l'acordat i beure vi sense pagar»

Arran de tot això, hem de dir que la nostra agrupació «Aires des Pla de Marratxí», (commemorant el que molts anys enrera es feia a la plaça del Pla de Na Tesa, i recordant, entre d'altres, a madó Margalida Cabot Serra a qui el seu espòs Salvador Pòrcel li pagava el primer ball) ja farà 11 anys que va «desenterrar» aquesta tradició popular, i així, és costum que comenci la nostra Ballada Popular, amb en Mateu «Llebre», gairebé cada any, passejant per la plaça amb la canya a la mà, animant a tots els assistents que participin a la subhasta, mentre els més majors recorden temps passats, en els quals ells eren els protagonistes de la vetlada.

AIRES DES PLA DE MARRATXÍ

CALENDARI FESTIU

SETEMBRE

Actes religiosos, culturals, esportius i altres que es celebren a Marratxí.

Per aquest mes de setembre destaquem:

La commemoració del naixement de la Verge Maria, Nostra Senyora de Lluc, patrona de Mallorca, la XIIena edició de la pujada marratxinera a Lluc. Trobada de pintors amb el lema «Elaboració del pebre bord», a Pòrtol. Les festes populars de Sa Cabaneta. Comença el curs escolar 94/95.

Del 3 al 11, festes populars de Sa Cabaneta.

Dia 8, commemoració del naixement de la Verge Maria.

Dia 4 i dia 10, dues darreres tirades del Campionat de Balears de «tir pitxon» a la valenciana. Aquestes tirades es celebraran a Santa Margalida, dia 4. I la darrera dia 10 a Algaida, al restaurant Binicomprat. L'horari és a partir de les 16'30. El marratxiner Joan Arnau Canyelles Mulet de «s'Hostalot» participa a aquests campionats i a falta d'aquestes dues tirades encapçala la classificació amb dos punts d'avantatge damunt el segon.

Dia 11, Campionat d'Europa de «tir pitxon» a la valenciana amb la participació del cabaneter Joan Arnau Canyelles Mulet

«de s'Hostalot», en representació de la societat de caçadors de Pòrtol. Aquest campionat es celebrarà a Almansa (Albacete-Espanya). Cal ressenyar que la societat campiona té el dret de poder celebrar el proper campionat.

Dia 12, Antiga festa del nom de Maria. Festivitat de la patrona de Mallorca, la Mare de Déu de Lluc.

Dia 14, comença el curs escolar 94/95 a les escoles públiques de Marratxí.

Dia 18, trobada de pintors a Pòrtol organitzada pel Club d'Artistes Plàstics Majors de Mallorca i patrocinada per l'Ajuntament de Marratxí. Aquesta trobada girarà en torn a la indústria del pebre bord a Pòrtol.

Dia 25, dotzena edició de la pujada dels marratxiners a Lluc a peu.

Dia 29, festa dels tres arcàngels: Sant Miquel, Sant Gabriel i Sant Rafel.

Recordar que el darrer diumenge de setembre, si no hi ha canvis de darrera hora, heu d'endarrerir els rellotges una hora.

Entre els refranys populars del mes de setembre en direm dos:

«Pluja de tardor, pluja de saó»

«Pel mes de setembre es talla el que penja»

TOMEU POU

CALFRED

El meu amic Toni em digué aquell horabaixa si l'acompanyava a l'altre edifici, on tenia una classe per donar. Vaig pujar al seu cotxe i ens dirigirem metres enllà... Com que anàvem molt a poc a poc el camí es va fer extremadament llarg de veure, però curtíssim de parlar. Era molt el que havíem de dir, comentar i demanar. Així i tot, no ens bastà per a res. Fou a l'aparcar el cotxe en un racó quan vaig començar a pensar en el camí de retorn. Ell, endevinant els meus pensaments, em comentà que la tornada em resultaria llarga, però que m'aniria bé per reflexionar. El que llavors no sabia era que amb tot el temps que he pensat en el tema, més de mil vegades hauria pogut fer aquell camí.

No sé perquè però trob interessant la manera com els pedrolins s'esclafaven els uns contra els altres a l'asfalt nou, separats només per una mica d'enganxós quitrà. Així estava el terra del camí que tot just acabava d'iniciar. Les voreres eren noves de trinca, tant que ni tan sols un bri de mala herba gosava sortir d'entre les juntes de les rajoles. Així anava jo caminant amb un peu rera l'altre, un bocí a dalt, un bocí abaix. De tant en tant mirava al front per veure el que encara em mancava per caminar. Molt, sense cap dubte. L'anar amb el cap baix m'ajudava a concentrar-me en els meus pensaments: el terra sempre igual feia que la meva ment no tengués distracció possible. Pensava en mil coses, en mil detalls, en mil matisos. Vaig imaginar totes les branques d'aquell grandíós arbre de decisions que se'm plantejava amb tan sols tres situacions per una casta de succeïts i dues situacions per l'altra casta. Vaig fins i tot pensar la meva decisió en tots i cada un dels casos finals. El problema és que no vaig pensar en el final que realment s'ha donat. El més negatiu de tots ells. El que en aquell moment no volia ni imaginar.

Arribava ja al punt fatidic del meu camí. Fou passar per davall del passadís misteriós que formava una espècie de pont i canviar sobtadament d'ambient, d'aire, de sentiment. No sé si la temperatura era realment freda o era el meu cos que havia reaccionat al passar per aquell punt. Aquell mateix pont l'havia contemplat un dia del juliol anterior durant un parell d'hores. Vaig començar a sentir una sensació estranya, com si el cor s'encongís i li resultàs esgotador bategar un cop més. Mirava a un lloc i a un altre: la tribuna de la dreta, el jardí de l'esquerra. Imaginava per un moment tota aquella abismal quantitat de cadires totes ben aliniades una vora l'altra damunt l'asfalt, deixant un passadís al mig. A poc a poc el xiuxieig de la gent em començava a venir a les orelles, i segons es feia més fort començava a veure tots i cada un d'aquells que durant anys o només mesos havien estat els meus companys. Va esser llavors, quan, sense deixar d'opinar que en general no eren gent que valgués gaire la pena els enyorava i els enyor. Vaig localitzar el punt més o menys exacte del que aquell dia fou el meu seient. Un estrany, profund i dolorosíssim calfred em començà a pujar des dels ronyons fins al coll que acabà per no deixar-me quasi ni respirar. No era el record de l'acte en si el que em feia feretat. No. Era veure allà mateix tota aquella gent i pensar que no la tornaria a veure mai més tota junta; i més encara pensar que en el moment real en què ho vaig viure, no ho vaig pensar. Un estrany sentiment de mescla de tristor, plorera, nostàlgia i enyorança el seguí. Tardà uns quants dies en desaparèixer del tot. Encara ara no sé ben bé a què és degut. No vull pensar-hi. Tenc por que torni a aparèixer i reaparèixer i a poc a poc em vagi devorant el poc optimisme que queda dintre meu.

GABRIEL ÀNGEL VICH I MARTORELL

ABERRACIONS LINGÜÍSTIQUES

Cert establiment des Pont d'Inca Nou ha decidit bilingüitzar el rètol on es posa l'horari de venda al públic. És curiosa la denominació que fa del període de temps que s'esdevé després del migdia: S'ORABAIXES. No s'acaba d'entendre que hi fa l'article acompanyant la paraula i molt manco l'omissió de la lletra h, perquè un poc més amunt hi trobam escrit DE MATINS sense article. Un ho ha de mirar dues vegades per saber que diu. Ara bé, a la part forastera però, s'hi ha posat MAÑANAS i TARDES sense articles i han anat ben alerta, això sí, a deixar-se la grafia convencional ñ, per representar la nasal palatalitzada.

Per arribar a la conclusió que un dels equivalents catalans del TARDES castellà és S'ORABAIXES, és possible que l'autor pensàs que la presència de l'article formava part del mot com si en parlar normalment diguéssim *sorabaixes* quan ho deim sense article, *es sorabaixes* amb article plural i *es sorabaixa* en singular (i, seguint la moda que tenen alguns d'apostrofar pertot arreu perquè així pareix que està millor, ha decidit posar la rebxeta). És evident que una terra que maltracta així la seva llengua no pot avançar sinó cap a la destrucció de la seva pròpia identitat. Si fóssim un país normal, ja haurien d'haver arribat cinquanta-mil queixes a la bústia de suggerències que té l'esmentat establiment. El més probable és que quasi ningú se n'hagi temut de l'aberració que hi ha penjada cada dia rera la porta d'entrada. Esperam que no es repetesquin errades com aquesta en qualsevol establiment que es vulgui normalitzar perquè això només ens condueix a la confusió i a fer la impressió que la nostra no és una llengua normal amb un estàndard ja prou codificat.

R.-

CARTES OBERTES (ve de la pàgina 2)

poca consideració la va renyar fortament, ferint la seva sensibilitat en acusar-la d'irresponsable i atemoritzant-la. Havia esperat que tingués nou anys per deixar-la travessar en un lloc tan perillós, desconfiant de les seves precaucions a l'hora de travessar. Em consta que ja va ben alerta i ara, després d'aquest incident, és ella mateixa que no vol anar més enllà del carrer principal, davant l'església. Segons la seva versió dels fets, hi havia un camió aparcats a la plaça, just a la dreta del pas de vianants. Quan travessava i li semblà que no venia ningú s'acostà un altre camió que venia a tota velocitat des de Cas Capità: una bona frenada i un bon espant. Això mateix m'ha succeït a mi dues vegades en aquest mateix lloc, per tant la vaig comprendre perfectament.

Quan resoldrem aquest problema? Les causes en són dues (a part de la prepotència de qui va motoritzat envers del vianant): per una part, els cotxes, furgonetes i camions mal aparcats lleven visibilitat tant als vianants com als vehicles que vénen per la carretera; per l'altra, els camions que travessen el nostre poble des de la carretera d'Inca fins a la de Sineu van massa aviat, sense tenir en compte que passen per un nucli urbà. Segons tenc entès, a sa Cabana esperaren un accident irreperable per prendre mesures efectives. I aquí, què farem? Esperarem qualque mort per cercar solucions?. No sé si posar semàfors, senyals de trànsit o vigilància, però per l'amor de Déu, facem qualque cosa!

CATALINA BONNÍN SOCIAS

TAULA PARADA

PEBRES FARCITS DE MARISC

Ingredients, per quatre persones.

Una coa de rap, un quart de gambes pelades, quatre pebres verds, quatre ous, quatre cullerades de maonesa, una cullerada de salsa de tomàtiga, tres pots de tonyina, un pot d'espàrecs blancs, pebre bo, oli, sal.

-Agafau els pebres i llevau-los el capoll i les llavors.

-Xapau-los pel mig i daurau-los un poquet dins la pella amb oli.

-A part, prepareu el farciment amb els quatre ous, que heu d'haver bullit, ben picats, les gambes també bullides uns cinc minuts i fetes trossets petits, le quatre cullerades de maonesa, la tonyina esmenussada, una cullerada de salsa de tomàtiga, la coa del rap esmicolada, sal i pebre bo al gust.

-Amb tot això ben mesclat farciu els pebres.

-Els posareu dins un palangana i fins hora de menjar-los els heu de guardar dins la gelera.

-Els espàrecs són per posar damunt els pebres al servir-ho.

COCA DE GATÓ

Ingredients.

300 gr. d'ametlles, 300 gr. de sucre, 100 gr. de farina, 9 ous, saïm, ralladura de pell de llimona, canyella.

-Agafau les ametlles, escaldau-les per a llevar-lis la pell i triturar-les.

-Separau els vermells dels ous del blanc.

-Bateu els vermells amb el sucre fins que sia tot ben fus.

-Després afegiu-hi l'ametlla picada, la ralladura d'una clovella de llimona, la canyella i la farina i mesclau-ho tot ben mesclat.

-A continuació bateu els blancs dels ous a punt de neu i anau-ho afegint a poc a poc a la mescla anterior.

-Posau la pasta dins un motlo ja untat de saïm i al forn.

-El forn ha de ser ben calent i ho heu de tenir durant una hora.

-No s'ha d'obrir el forn fins quasi al final de la cocció per evitar que la pasta baixi.

-Per a sebre si el gató ja és cuit, punxau-lo amb una agulla de fer calça i ha de sortir ben neta.

-Al final trabucau el gató a una palangana i espolsau la coca amb sucre polvoritzat.

GELAT D'AMETLA

Ingredients.

300 gr. d'ametlles, un litre i mig de llet, mig quilo de sucre, canyella, clovella de llimona rallada.

-Les ametlles poder esser comprades en paquetets ja moltes o bé si són vostres les heu d'escaldar i triturar.

-Bulliu la llet amb la llimona, la canyella i el sucre.

-Quan sia freda afegiu-hi l'ametlla capolada i ho deixau refredar.

-A continuació ja podeu fer el gelat.

-Si teniu bombeta per a fer el gelat a mà, surt molt més bo.

FRANCISCA JUANEDA

MÚSICA VISTA

I.- Any 1973. Un grup de set instrumentistes (cinc de corda, una flauta i clavecí), interessats en la divulgació de la Música Antiga, decidiren agrupar-se a l'entorn del músic anglès Trevor Pinnock. Així va nèixer The English Concert.

II.- Vint-i-un anys després, ampliat i reformat el grup inicial (oboès, trompes, clarinets...), The English Concert ha actuat per primer cop a Mallorca. Ho ha fet a Bellver en el cicle de Serenates d'Estiu. El so de vellut que tant caracteritza aquesta formació instrumental ha omplert el pati d'armes del castell... i amb la lluna al fons. Tota una delícia!

PERE ESTELRICH I MASSUTÍ

CARTES OBERTES (ve de la pàgina 2)

per les 24 hores de futbol sala fins al darrer dels seus shows acabant amb la lluminositat d'uns focs d'artifici com a colofó brillant d'unes festes populars que per la seva simpatia sempre tenen gust de poc. Quina grandesa per uns festers, que les seves festes al final facin quedar amb ganes!

El que escriu, no és veïnat d'Es Figueras-Ca'n Farineta, per això el nostre judici està per damunt de qualsevol crítica localista, però confés que soc un asidu d'aquest simpàtic poble i naturalment, duc implícit uns granets de conculcació sentimental.

Enhorabona festers i gràcies per les bones estones d'esbarjo que ens heu fet passar.

Una forta abraçada.

JOSÉ FRANCO Y DÍAZ DE BUSTAMANTE

ESCOLES PER A PERSONES ADULTES DE MARRATXI CURS 94/95

A) **AREA ACADEMICA** Alfabetització, Neoelectors, Ortografia, Graduat Escolar i Proves Lliures F.P.

B) **AREA LABORAL** Cursos i Xerrades (com cercar feina, com confeccionar un Curriculum Vitae...)

C) **AREA CULTURAL** Informàtica, Geografia, Història i Cultura de Mallorca, Tècniques d'Estudi, Ceràmica, Música, Català (nivell mitjà), Ball de Saló, Salut, Gimnàstica, Cuina, Tallers, Pintura,...

Altres activitats encaminades al desenvolupament personal, cultural, a la participació social i a la utilització creativa de l'oci i el temps lliure: -Ball de saló -Salut -Gimnàstica -Cuina -Tallers -Pintura -Xerrades

Aquesta oferta és susceptible d'ampliació o reducció segons les possibilitats i demandes. Per informar-vos, passau per la mateixa escola.

INFORMACIO I PREINSCRIPCIO FINS DIA 16 DE SETEMBRE

-Area de serveis Personals de l'Ajuntament de Marratxí
C/Santa Bàrbara, s/n. Sa Cabaneta...
de 9:30 a 13:30 h. - Tel 79 76 24

Tenència de Batlia del Pont d'Inca
Avinguda Antoni Maura, 22.....
de 9:30 a 13:30

-Escola Municipal de Ceràmica . Casa de Cultura S'Escorxador. Pòrtol
-Escola Municipal de Música. Edifici «Erica» Es Pont d'Inca..
dimecres i divendres de 17 a 19 h.

Per a les activitats relacionades amb mestresses de casa o gent major, us heu de dirigir a les respectives associacions.

HO ORGANITZEN I HO PATROCINEN

-Ajuntament de Marratxí. -Ministeri d'Educació i Ciència.

ALTRES ENTITATS QUE HI COL·LABOREN Obra Cultural Balear, APAS dels col·legis del terme municipal, Associacions de Gent Major, de Mestresses de casa, culturals i de veïns de Marratxí.

Benvolguts subscriptors: *Pòrtula* rifa un sopar al **Restaurant s'Amagat** de Pòrtol. Mirau la plana 30

UN POC DE TOT

Per CORREU ens assabenten que:

L'exposició **BECHTOLD**, organitzada a Sa Llotja per la Conselleria de Cultura, Educació i Esports del Govern Balear, es pot visitar fins dia 11 de setembre. A la foto, un moment de la inauguració

Del 22 al 25 de setembre a Lluç tendrà lloc els 10 anys del GRUP BLANQUERNA, seminari de formació i estudi

Dia 14 d'agost vatenir lloc a Porreres la primera **MOSTRA FOLKLÒRICA-SANT ROC '94** organitzada per Aïres de Montision.

EL **MUSEU ARXIU DE MONTBLANC I COMARCA** organitza una sèrie d'actes amb motiu de la festa Major de Montblanc: dia 8 de setembre, presentació de l'Aplec de Treballs del Centre d'Estudis de la Conca de Barberà; dia 9, primera visita a les noves instal·lacions del Museu Molins de la Vila.

Els dies 3 i 4 de setembre a Son Ferriol tendrà lloc la XIII Festa Folklorica Cultural Mallorquina i la Festa de sa Cançó, organitzat per la **REVETLA DE SANT ANTONI**.

PUBLICACIONS REBUES:

DAVANT UNA DEMOCRÀCIA DE «BAIXA INTENSITAT», de M. Dolors Oller. Cristianisme i Justícia, 56. Barcelona, 1993.

Amb el subtítol «la democràcia per construir» parla d'aquest sistema de govern com a model de convivència, de les dificultats per assolir el model i de la diferència entre el que tenim i el que volem.

EDUCACIÓ AMB IGUALTAT. Comissió interdepartamental de la dona. Vicepresidència del Govern Balear. 1993. Opuscle en bilingüe, presentat per Maria Rosa Estaràs, amb recomanacions per donar igualtat d'oportunitats a les dones, modificant actituds, comportaments, formes de vida i estructures socials.

POBLAT TALAIÒTIC DE SES PAÏSSES. Itinerari didàctic, de B. Tous i A. Picazo. Conèixer Artà, 1. Ajuntament d'Artà/Conselleria de Cultura, Educació i Esports del Govern Balear. 1992.

Itinerari per dins el recinte de Ses Païsses amb diferents aturades guiades i activitats per als escolars.

SIDA. Guia de l'Educador. Conselleria de Sanitat i Seguretat Social. Govern Balear, 1993.

Document d'ajut als centres escolars per facilitar la informació i l'educació sobre aquesta malaltia.

PUBLICACIONS PERIÒDIQUES:

D'entre les revistes associades a **PREMSA FORANA DE MALLORCA** rebudes destacam:

ARIANY, (XI-XII 93). Celebren el 25è aniversari de la publicació. Enhorabona.

COANEGRA, 112 (Santa Maria, I 94). Hi trobam una entrevista amb Francesc Ramis, canaricultor que fou president de la Societat ornitològica de Marratxi. També hi trobam la partitura i la lletra de «sa vermada de son Verí», escrita per Gabriel Pinya Molina.

L'ESTEL DE MALLORCA, 283 (15 I 94) Parla d'Alcampo i de la querella interposada per Afedeco contra Martí Serra.

FELANITX, 2873 (4 XII). Hi trobam *Universitat*, d'Antoni Roca. En el 2874 (18 XII) hi trobam *Humanitat cibernètica*, i en el 2876 (31 XII), *El poder i la glòria*, X, ambdóstreballs també d'Antoni Roca.

LLOSETA, 129 (XII 93). Amb aquest número arriba al deu anys d'existència. Enhorabona.

MEL I SUCRE, 161 (Sant Joan, XI 93) Inclou una ressenya del llibre de Josep Massot «Vida i miracles del Conde Rossi».

AGRUPACIÓ FOTOGRAFICA Sant Joan Baptista (Sant Adrià del Besòs, XI-XII 93).

S'AUBA, 49 (Sant Lluís, I 94).

BANCA CATALANA. Revista econòmica, 100 (VI-IX 93). Íntegrament en català, parla dels protagonistes de la revolució industrial a Catalunya, de l'economia europea avui i de la innovació financera i el concepte de diner a Espanya, entre d'altres articles. Quant a autors hi trobam Francesc Cabana, Antoni Castells, Carles A. Gasóliba, Pere Leonart, Ernest Lluch, Joaquim Monells i Ferran Sicart.

El 101 es dedica al Pla Clinton del sistema sanitari nord-americà, al despoblament a les zones de muntanya: exemple dels Pallars i l'Alta Ribagorça, i a les grans empreses i teixit industrial en una comarca desenvolupada: el cas del Vallès Occidental. Benvinguda.

BUTLLETÍ OFICIAL DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS, 116 a 118 (XII 93). El 116 inclou la llei de regulació de determinades taxes, la llei de regulació d'atribució de competències als consells insulars en matèria de règim

local i la llei d'atribució de competències als consells insulars en matèria d'informació turística. En el 117 hi trobam la llei d'atribució de competències als consells insulars en matèria de serveis socials i assistència social i la llei d'atribució de competències als consells en matèria d'inspecció tècnica de vehicles. El 118 està íntegrament dedicat a la Llei de pressuposts generals de la CAIB per a 1994.

CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA, (XI, XII 93).

CERCLE CATALÀ DE MARSELLA, 1 (I 94)

CONFLENT, 186 (Prades, XI-XII 93). Parla, entre d'altres temes, dels rellotges públics monumentals, dels seus constructors i inclou un glosari sobre el tema. També analitza una sèrie de refranys, proverbis i locucions catalanes que s'usen per Conflent.

EL CORREU DE LA UNESCO, 184 (Barna, XII 93). Parla del naixement dels nombres, amb articles sobre Mesopotàmia, les varetes màgiques, els glifs i les estrelles, i el triomf del zero, entre d'altres.

CQ. RADIO AMATEUR, 121 (Barna, I 94). Entre d'altres temes parla dels «ununs» de doble relació, de l'ajustament d'antena sense usar el transceptor i d'una super-estació de satèl·lits.

CULTURA, 534 (Valls, XII 93). Dedicat, en gran part, a la Cambra de Comerç valenciana.

DELTA LLOBREGAT, 172, 173 (El Prat, XI, XII 93).

DRETS HUMANS DE MALLORCA, 14 (I 94).

ESTELA, 1074 (Calella, I 94).

ESTÍMUL, 169 (La Canonja, I 94).

EL FANALET, 28 (Quart de Poblet, I 94)

FLAMA, 133 (Olesa de Montserrat, XII 93). Extra dedicat a la muntanya.

LA FOIG, 58 (Garcia/Ribera d'Ebre, XI-XII 93).

FULL DOMINICAL, Any XVIII, 2, 5, 6 (Mallorca, I, II 94). El 2 dóna informació de la sortida del Full parroquial de Sant Alonso Rodríguez del Pont d'Inca.

FULL INFORMATIU PSM, 2 (Marratxi, XII 93)

GRAN PENEDÈS, 37 (Vilanova i la Geltrú, XII 93).

IBÉRICA, 358, 359 (Barcelona, XI, XII 93). Parla del control microbiològic de la qualitat de l'aigua, de les bacteries en aigües envasades, i de l'automatització de laboratoris, entre d'altres temes. El 359 conté articles sobre el valor nutricional de la restauració col·lectiva, la fatiga i el sobreentrenament, el mapa epidemiològic de l'alèrgia a Espanya, la qualitat nutricional de les proteïnes, els règims alimentaris, la conjuntivitis d'estiu i el tractament del dolor.

>>

GENERALITAT DE CATALUNYA, 14 (1993).

EL MARTINET, 74 (Sant Martí Sarroca, I 94).

NOSALTRES, 2 (XII 93). Full informatiu de l'Alzinar, societat recreativa i cultural de Masquefa (Anoia). També dóna notícies de caràcter local, íntegrament en català. Ben arribat.

LA NOSTRA TERRA, 20 (XII 93). **NOSTRA VEU**, 44-45 (Costa Rica, XII 93).

L'OM, 296 (Riudoms, XII 93).

L'OPINIÓ, 60 (Premià de Dalt, XII 93).

PANORAMA (Barcelona, I 94).

PARTIT POPULAR, 76 (Balears, XII 93).

ES REPICÓ, 21 (Llubi, XII 93)

LA REPÚBLICA, 17 (Catalunya, XII 93).

REVISTA DE FERRERIES, 266 a 269 (XI, XII 93).

REVISTA DE RIPOLLET, 64, 65 (XI, XII 93).

SAREVISTETA, 4 (Ferrerries, Nadal 93).

RODA DE TER, 531 (XII 93).

SANT ANDREU DE CAP A PEUS, 356, 357 (XII 93). Presenten nou disseny amb tapes a tot color.

SIPAJ mensual, 174 (Catalunya, I 94). Dedicat el dossier a les associacions universitàries d'estudiants.

SOLCS I ONES, 9 (CAIB, XII 93).

TOTS, 3 (Catalunya, XI 93). Parla del creixement de la població i del deteriorament del medi ambient.

S'ULL DE SOL, 41 (Alaior, I 94).

VACARISSES, 305 (I 94).

LA VALL, 147 (Vallgorguina, XII 93).

VALL DE VERÇ, 159 (Sant Just Desvern, XII 93).

VEU DE L'EXILI CATALÀ I REPUBLICÀ, 62 (França, I 94).

VIVIR CON SALUD, 224 (Barcelona, I-II 94). Dedicat a l'estètica natural, amb articles sobre els tipus humans, les cervicals, la cel·lulitis, els cabells, cosmètica natural, i aplicació del fang, entre d'altres.

XIPRERET, 157 (L'Hospitalet, I 94).

B.-

INFORMATIU DE PUBLICACIONS

Encara no sou subscriptor de *Pòrtula*? Contactau-hi a través dels telèfons 79 78 70 / 60 31 44.

Benvolguts subscriptors!

Volem oferir als nostres subscriptors alguna cosa més que la revista. Per això cada mes hi ha una sèrie de detalls per sortejar entre els nostres subscriptors, gentilmente cedits per les cases comercials de Marratxí i les entitats del terme.

ENTREGAT EL PREMI DE VIATGES TRAMUNTANA

Rafel Munar i la seva esposa reben el viatge ofert per Viatges Tramuntana de Palma. Enhorabona.

SORTEIG D'UN SOPAR PER A DUES PERSONES A S'AMAGAT DE PÒRTOL

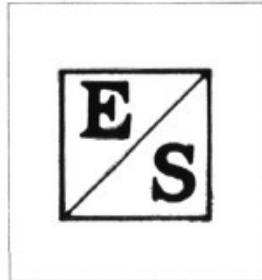

Antoni Mairata i el personal de s'Amagat

En el sorteig efectuat per ordinador la sort va correspondre a **Antoni Serra Marcé**, de sa Cabaneta. Enhorabona.

Els premis poden passar per la Redacció -diàriament, generalment entre 11 i 13:30- o telefonar-nos per quedar d'acord i recollir el regal.

Tots els premis caduquen el dia 25 del present mes

SORTEIG DE CAVA

Per gentilesa de **Comercial Ecker-Serra** de Ciutat sortejam una sèrie de botelles de cava de primera qualitat.

El resultat del sorteig, fet per ordinador entre els subscriptors de **Pòrtula**, ha estat:

- *Vicenç Escacena, Es Figueral
- *Josep Escobar, Cas Capità
- *Emilia Pineda, Sa Cabaneta
- *Melcion Puigserver, Pòrtol
- *Joan Sastre, Es Pont d'Inca
- *Rafel Serra, Es Pont d'Inca

SORTEIG DE LLIBRES "AIXÍ ÉS MARRATXÍ"

L'**Ajuntament de Marratxí** ens ha proporcionat una sèrie d'exemplars del llibre *Així és Marratxí*, de Guillem Ramis i Bonifaci Molada.

El sorteig, realitzat per ordinador, ha donat el següent resultat:

- *Caterina Amengual, Portals Nous
- *Xavier Fortuny, Sa Cabaneta
- *Josep Grimalt, Cas Concos
- *Miquela Lladó, Ciutat
- *Andreu Llambies, Sa Cabaneta
- *Antoni Mesquida, Pòrtol

ENTITATS I COMERÇOS COL-LABORADORS Ajuntament de Marratxí, Carnisseria ca s'Algaidí, Comercial Ecker-Serra, Escola de Tennis Son Bonet, Esports Reybo, Essències, Ferreteria Rafel Serra, Forn Bon Jorn, Forn de ses Rotes, Obra Cultural Balear, Restaurant s'Amagat, Viatges Tramuntana

PER L'OCTUBRE RIFAM UNA TORTADA I CAVA

Per gentilesa del **Forn de ses Rotes** de Pòrtol (C/ Escola, 19 B)

hi haurà un subscriptor de **Pòrtula** que guanyarà una tortada i una botella de cava. La propera revista de durà el nom de la persona sortada. Contactau amb la Redacció.

Pel finestró

... tu també hi pots sortir!
Envia'ns la foto que vulguis o posa't en contacte amb la redacció de *Pòrtula*.

Miquel Angel, propietari de la nova perruqueria de Pòrtol.

Pere Ramis, delegat de Mapfre grup assegurador.

Pilar Sastre ha exposat amb Espais Aulica a Es Calderers.

L'home de més edat del Pla de na Tesa, homenatjat.

El rector del Pla de na Tesa també participà a les 24 hores.

Antònia i Margalida Bosch i Auba, filles del nostre col·laborador Miquel i de la seva esposa Xisca han fet la primera comunió.

Un moment del campionat de truc a les passades festes del Figueral

Els organitzadors de les festes del Pla de na Tesa

Isabel Maria Canyelles, del Pla de na Tesa, amb la seva família

Els organitzadors de les festes del Pont d'Inca

Encara no sou subscriptor de *Pòrtula*? Contactau-hi a través dels telèfons 79 78 70 / 60 31 44.

**Informatiu
Cultural
de Marratxí**

C/ Major 39, 1
Tel. 79 78 70
Fax 79 74 36
07141 Pòrtol

COL·LABORADORS: Tolo Aguilar Jofre, Xisca Aguiló i Roig, Isaac Aragall i Martínez, Sebastià Bennàsar i Llobera, Catalina Bestard, Neus Bibiloni i Vich, Cati Bisquerra, Guillem Bosch i Roca, Cati Català i Serra, Magdalena Coll i Amengual, Rafel Crespí i Ramis, Pere Estelrich i Massutí, Gabriel Fiol, Francisca Juaneda i Ordinas, Guillem Massot i Juan, Joan Massot i Juan, Joana Maria Matas i Alomar, Agustí Miquel, Teresa Moyà, Núria Nogareda, Rafel Oliver, Melcion Puigserver i Canyelles, Antoni Roca i Jerez, Antònia Rosselló, Ramon Rosselló, Biel Santandreu, Joan Ignasi Sastre, Vicenç Sastre, Miquel Sureda, Gabriel A. Vich i Martorell.

PORTADA: Colla de xeremiers a les festes del Carne (foto, Pere Amengual "Calet")

CONSELL DE REDACCIÓ: Pere Amengual i Bestard, Miquel Bosch i Auba, Josep Antoni Calvo, Biel Massot i Muntaner, Bartomeu Pou i Fiol.

Impress a Imatge 70

D.L.: PM 529/81

Aquell temps!

Un grup de portolanes en excursió a Lluç amb el "Beliet" de can Ros a finals dels cinquanta.

D'ESQUERRA A DRETA

Antònia de Sa Bassa, Antònia Bennàsar, Francisca Frontera de can Forner, Antònia Canyelles de can Norat, Catalina «Santa», Pereta de can Ros, Margalida de ca l'amo en Jordi, Beneta de cas Coronell, Catalina de Can Crosta.

Fotografia gentilmente cedida per Francisca Frontera.